

Культурно-політичний часопис для українців
у Чеській Республіці

Kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice

№ 1/2017 | рік XXV

č. 1/2017 | ročník XXV

www.ukrajinci.cz

пороги

МАЛАНКА 2017

зібрала чеське українство

А також у номері: хроніка громади; незабутий Сковорода; розмова з Галиною Андрейців; культурні інституції України за кордоном; фільм про Голодомор; чого чекати від блокади ОРДЛО?; безвіз із ЄС буде 11 червня?; чому ніколи немає вільних місць у «Візапоінті» і хто на цьому спекулює?; нові книги Гавела та цікава українська музика; як з українським «Інтерсіті+» доїхати до Праги?; та інше про головне цікаво та коротко.

Маланка – 2017:

Зібралось українство Чехії

«Ви знаєте, як вільха шелестить У місячні лютневі ночі?», – так тут трохи перефразовано могли б звучати рядки з легендарного вірша Павла Тичини... Чепурні панянки на височезних підборах, напахчені пани в краватках, бадьорі пані в самобутніх сукнях... Усі вони кудись поспішають суботнього вечора 18 лютого 2017 року. Таке піднесення одразу вирізняє тих, «хто у передчутті», з-поміж буденних пражан. Українська спільнота в столиці Чеської Республіки простує до готелю «Олшанка» на бал «Маланка 2017». А мені чомусь так і хочеться після цього вечора називати готель «Вільшанкою». Вільха – як на мене, дуже промовистий образ! Дерево зі заростями – вільшняками, – плоди якого (горіхи) дозрівають у шишці до осені, але випадають з неї лише наступної весни...

Велика зала, столи, урочисто встелені білосніжними скатертинами; піднесений гамір давніх й недавніх знайомих-друзів-колег, сцена з кольоровими прожекторами та генератором важкого диму, танцювальний майданчик... Танцюючі діти та гості в півгодинному очікуванні свята. Нарешті на сцену вийшла чарівна Оксана Мойсенюк – ведуча заходу – та Богдан Райчинець з Української ініціативи в ЧР. Вони після привітання й подяки організаторам повідомили, що на «Маланку 2017» завітали представники Посольства України в ЧР, українська делегація проекту «Діти просять миру», колеги з Інтеграційного центру в Празі, з організації

«Людина в біді», зі словацької, польської та боснійської меншин в Чехії, також соратники з численних чеських міст (Злін, Млада Болеслав, Пльзень), з «Регіональної української спілки» (Градец Кралове), організації «Дзвони надії» (Хомутов), «Української ініціативи південної Моравії» (Брно). З привітальною промовою виступив також Якуб Штедронь – голова Будинку нацменшин у Празі. Він наголосив, що найбільша національна меншина в Чехії – українці – відповідно впливають на чеське суспільство.

У рамках проекту «Діти просять миру» всім, хто завітав на Маланку, роздали «ангеліків миру в кожную родину», яких власноручно виготовила Міланка Попова. Стали також незмінною традицією на подібних заходах у Празі численні виступи творчого колективу «Джерело». Зокрема це танці «Прикарпатська мозаїка», «Гопак», «Калина» тощо (хореограф Наталія Кольва) та пісні «Тече вода» (вокалістка Вікторія Волощук), «Край, мій рідний край» (Андрій Козак і Марія Болеховська), «Коломийка», «Моя любов» (у виконанні вокальної групи: Христина та Марія Болеховські, Марія Дяченко, Ілона Павлів і Вікторія Волощук) тощо. Українськими народними, але невідомими широкому загалу піснями, потішив чеський колектив «Міланаш», який вчиться співати у дослідника давніх пісень Юрія Пастушенка. На сцені виступили також скрипалька Патріція Козлова та співачка Ярослава При-

тула – керівник вокальної студії «Слава» й «муза Дзідзя» (словами ведучої). Після чого почалися запальні танці для всіх. До танцю грали гурт зі Львова «Orchestra Vito» та чеський колектив «Ігніс». Гуляли до ночі! Бо чули ж бо: так вільха шелестить!

Катерина Воїнська

Празьким майданівцям потрібна підтримка

Стійкість «Празького Майдану» приголомшує не лише його друзів, а й затятих ворогів, яких чимало серед російських туристів та чехів комуністичних та проросійських поглядів. Три роки вже щонеділі на Староміській площі встановлюється намет, стіл та головне збираються люди, які невдоволені російською окупацією українських територій та путінським фашистським режимом у Росії. До намету приходять цікаві гості, як-от нещодавно молодий киянин, який воював неподалік Луганська. Він був здивований тим, як довго діє празький Майдан, що це чисто громадська ініціатива. Розповідав про її важливість та те, що в Україні є сумніви з приводу Чехії на чолі з президентом Зemanом.

У неділю, 19 лютого, Майдан на Староміській площі відзначив третю річницю «Небесної сотні», встановили імпровізований меморіал героям Майдану. Біля стенду зупинилося кілька українців, серед них добровольців, які допомагають сім'ям загиблих. Вони провели на Майдані кілька годин.

Щонеділі, у другій половині дня, кожен може підтримати петицію, що закликає

до запровадження більш жорстких санкцій проти Російської Федерації, отримати останні новини прямо з місць боїв та дізнатися про менш відомі аспекти війни в Україні або про Україну загалом. В рамках гуманітарної допомоги Україні можна внести свій вклад будь-якою фінансовою часткою, навіть невеликою, у спеціальну скриньку.

Бувають тут і суперечливі візити. Група молодих росіян нещодавно з агресивними криками вимагали відповіді, для чого «Майдан» збирає гроші, казали, що акція руйнує «єдність слов'янську», що росіяни люблять українців, тільки українці належно не оцінюють цю російську любов. Однак гірше те, що празькі українофоби намагаються через мерію заблокувати акцію. Організатори нещодавно прийшли продовжити дозвіл на акцію, однак з'ясували, що місце і час, у які 2,5 року завжди відбувався «празький Майдан», зайняті для заходу під назвою «Антимайдан. Відкрита правда про Майдан в Україні і правда про Росію, у документах та інформації», організована «Товариством чесько-російської дружби». Один із засновників цього товариства є Олександр

Активістка «Празького Майдану» Катерина Скрипник (праворуч) із відвідувачкою мають чітку позицію.

Барабанов. Опоненти оголосили радіус у три метри навколо пам'ятника Яну Гусові, на кожні вихідні протягом наступних шести місяців, від 10 до 20 години. Але празькі майданівці не здаються, і проводять акцію лише за кілька метрів далі, біля церкви Святого Миколи. Однак раді будуть підтримці, адже часом тут бувають гарячі перепалки із «путінолюбамі».

пор

Чеське видання вразило Київ

Фотоальбом чеха Флоріана Заплетала в Україні став «Книжкою року 2016». 17 лютого цього року у Києві відбулася урочиста церемонія вшанування переможців XVIII всеукраїнського конкурсу «Книжка року 2016». У конкурсі брали участь 63 видавництва з 11 міст України. Вони надіслали на конкурс 1098 книжок, виданих від грудня 2015 до грудня 2016 року. Цю велику кількість книжок оцінювало журі із 76 експертів – провідних книгознавців, літературознавців, критиків, відомих письменників, політологів, журналістів, культурологів, народних депутатів та керівників відповідних державних установ. Вони повинні були визначити найкращі книжки 2016 року у восьми категоріях. В категорії «Візитівка» (краєзнавча та туристична література) перше місце здобув фотоальбом чеського фотографа, громадського, військового та політичного діяча Флоріана Заплетала (1894-1969) у двох книгах: «Дерев'яні церкви Закарпаття» та «Міста і села Закарпаття», виданий Ужгородським видавництвом Олександри Гаркуші у співпраці з празьким видавництвом «Карпатія». Перша книжка містить 208 високоякісних фотографій 1919-1925 років із 80 сіл Закарпатської України та 26 сіл Пряшівщини. Друга – 262 світлин із 70 міст і сіл Закарпатської України цього ж періоду. Грунтовні вступні статті про життя та

громадсько-політичну діяльність Ф. Заплетала і його зацікавлення закарпатською архітектурою до кожної книги окремо написав проф. Микола Мушинка із Пряшева, який є власником публікованих фотографій та значної частини архіву Ф. Заплетала.

Обидві статті подано українською та чеською мовами, а назви книжок та підписи під фотографіями ще й англійською мовою. Трьома мовами подано й назви книжок та реєстри населених пунктів, в яких фотографії були виготовлені майже сто років тому. Багато з поданих об'єктів на сьогодні вже не існують, а ті, що збереглися, змінили своє первісне обличчя. Чимало дерев'яних церков на Закарпатті нещодавно були вкриті бляхою, що знижує не лише їх естетичний вигляд, а й скорочує вік.

Обидві книжки М. Мушинка упорядкував разом з визначним ужгородським дослідником сакральної архітектури доцентом Михайлом Сирохманом, який до року виготовлення фотографій зазначеним самим Заплеталом долучив рік або століття побудови та знищення архітектурних об'єктів. Тираж оцінених книжок – майже дві тисячі примірників – було негайно розпродано після їхнього виходу у світ. Можна сподіватися на їхнє перевидання далеко більшим накладом, бо це і справді «візитна картка» – запрошення на відвідини краю, який

породив справжні перлини архітектури та культури.

Микола Мушинка ще у 1973 року передав 800 негативів на склі та 300 позитивних світлин із спадщини Ф. Заплетала із Чехії та Моравії (1904-1936) Національному інституту народної культури у Стражниці. Якщо не рахувати кількох фотографій, опублікував їх у збірнику „Florjan Zapletal – život a dílo“ (Přerov 2006, ed. Fr. Hýbl). Ці фотографії досі лежать без використання. А це велика шкода. Якби опублікувати хоча б вибране з них окремою книжкою, вона б могли стати «Книгою року в Чехії». Олесь Мушинка

Обкладинка книги

Українсько-чеські «Фрагменти з Майдану»

У четвер, 16 лютого, в Закарпатській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Ф. Потушняка презентували книгу «Фрагменти з Майдану» українською та чеською мовами. Презентацію було приурочено до третьої річниці Революції Гідності. «Фрагменти з Майдану» – суспільний зріз учасників Революції 2013-2014 років. Книга вийшла завдяки Благодійному фонду «Карітас» в Чехії і видана в рамках освітнього проекту на грант Міністерства закордонних справ ЧР. Книгу презентував Іван Фіцай, директор Благодійного фонду імені Олександра Хіри (Тячів). Він зауважив, що чехи неоднозначно сприймають події Революції Гідності, бо інформація здебільшого висвітлювалась крізь призму російської пропаганди. Завдяки книзі чеська молодь вивчатиме сучасну історію України без викривлення. Видання буде розповсюджено по чеських навчальних

закладах та публічних бібліотеках. «Фрагменти з Майдану» – це суспільний зріз учасників Революції Гідності. Вона має часовий вимір – 21 листопада 2013 року – 22 лютого 2014 року. У книзі зафіксовані емоції та фрагменти життя людей. Географія очевидців широка. Це представники різних українських міст, зокрема: Києва, Калуша, Ужгорода, Надвірної, Тячева, Полтави, Борислава, Виноградова, Тересви, Берегова і міста Сімферополя. Загалом в книзі 26 фрагментів-історій людей різних професій – архітектора, історика, священика, музиканта, народного депутата, хірурга, викладача, журналіста, медика, студентів, письменників і добровольців. Батько учасника Майдану Юрія Пінаха пан Степан зауважив: «Найбільше зло серед нас – це байдужість. Байдужість до кривавої ціни, заплаченої майданівцями за гідність українського народу».

Іван Фіцай із книгою про Майдан.

Книга «Фрагменти з Майдану» присвячена всім борцям за Україну, тим, хто ніколи вже не повернеться живим додому або повернеться з важкими травмами, та тим, хто досі вважається зниклим безвісти.

Євгенія Напуда

Туристичне Закарпаття на виставці в Брні

Закарпаття представило свій туристичний потенціал на виставці Regiontour у чеському місті Брно. Край став єдиним українським регіоном цього року на чеській туристичній виставці.

«Інтерес до Закарпаття у чехів надзвичайно великий, – відзначає директор департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації Денис Ман. – Мова не лише про «ностальгійний туризм», а й про наш комплексний та дуже багатогранний туристичний продукт. На стенді ми пропонували відпочивати в Карпатах, які становлять чи не найбільший інтерес. Проте більшість шукали саме матеріали з Колочави. Міжгірщина туристична історично та культурно давно вабить до себе чеського туриста. Популярність мали й гірськолижні траси Закарпаття, Чорногірський хребет, дерев'яні храми, сільський

туризм та інше. Інтерес до закарпатського стенду був настільки великий, що часом черги розтягувалися на десятки хвилин». Традиційно в третій день виставки представники регіону спілкуються з туристичними операторами та агентами, туристичними асоціаціями, клубами та об'єднаннями. Кожному з представлених на виставці туроператорів з Чехії, Польщі, Угорщини вручено робочі матеріали з туристичними маршрутами, презентаційними картами, календарем туристичних подій тощо. Також чеських колег запросили презентувати свій туристичний продукт та взяти участь у виставці «ТурЄвроцентр Закарпаття 2017». Закарпаття туристичне презентувалося на виставці Regiontour вже вдруге.

Прес-служба ЗОДА

Голова Міжгірської РДА Василь Худинець (у центрі) розповідав чехам багато про рідну Колочаву.

У Брні розповіли про «Стопфейк»

У місті Брно 15 грудня минулого року відбувся круглий стіл для студентів, на якому обговорювалися актуальні питання боротьби з російською пропагандою. Асоціація з міжнародних справ (АМО) під егідою декана педагогічного факультету університету Масарика для описання цілей і методів російської пропаганди і її конкретних проявів запросила відомого українського журналіста та аналітика Інституту масової інформації Романа Кабачія. Чеську реальність у тематиці наблизив політолог Мілош Грегор із Факультету со-

ціальних студій університету Масарика. Була тут також презентована чеська версія сайту Stopfake.org, де зацікавлені можуть знайти приклади російської дезінформації, яку розвінчують експерти, а також цікаві матеріали та дослідження з питання про російську пропаганду. Захід проводився в рамках проекту «Зміцнення громадського контролю в українських регіонах», який підтримується МЗС ЧР та Emerging Donors Challenge Fund.

Вл. інф.

Роман Кабачій розповідає про фейки та пропаганду

Згадали «Небесну Сотню»

Після жалобного мітингу на Олшанах, біля пам'ятника.

Герої не вмирають. 19 лютого 2017 року на празькому Олшанському цвинтарі відбулася панахида та жалобне віче на честь героїв, які віддали своє життя під час Революції Гідності в 2014 році. Жалобний мітинг провів колишній капелан революційної КМДА, друг Олег Зайнуллін (Падре). Він оголосив хвилину мовчання, після якої о. Сливоцький відслужив панахиду, згадавши під час проповіді чесноти захисників Майдану. Зі словами пошани до Героїв виступили Тимчасовий повірений у справах України в Чехії пан Зеновій Гошовський, дисидент Михайло Мороз та член «Соко-

лу» друг «Чуб», на голові якого вже третій рік видніється шрам від побиття міліціонерами Януковича. Прозвучала пісня, якою віддають шану загиблим Героям Майдану «Пливе кача по Тисині». Під час виконання пісні присутні покладали квіти до дошки. Потім присутні перейшли до могили міністра внутрішніх справ Кубанської республіки Кузьми Безкровного, де о. Василь Сливоцький з нагоди 99-ї річниці з дня заснування Кубанської республіки відслужив панахиду за міністром, членами уряду та козаками – захисниками Кубані від червоних та білих окупантів. Олег Зайнул-

лін у своєму слові пошани згадав славної пам'яті Миколу Рябовола, о. Олексія Кулабухова (загинув від рук білогвардійців у 1919 році), Степана Манжулу, Миколу Галагана (викрадених з Праги та замордованих енкаведистами у 1945 році), Федора Щербину, Кузьму Безкровного, Луку Бича, Василя Іваниса та кубанців-терців та донців, які боролися за те, щоб Кубань була українською. На закінчення прозвучав в запису кубанський варіант українського славня «Ще не вмерла Україна» у виконанні «Хорей козацької».

Михайло Топоров

Шановні читачі,

Часопис для українців, які тривалий час або тимчасово живуть і працюють в Чехії, друкуємо від 1992 року. Нині редактори та дописувачі щомісяця намагаються повідомляти вас про те, що відбувається в житті української діаспори та в Україні. Кожен з нас, хто живе і працює на чеській землі, є частиною закордонної сім'ї українців. «Пороги» передаємо всім чеським державним бібліотекам та установам, також світовим українським діаспорам. Таким чином, наше з вами тутешнє життя входить в історію для згадки наших дітей, внуків, правнуків. Тому висилайте редакції ваші замітки, статті, спогади, досвіди, думки про навколишній світ. Місячник можна виписати за річну оплату 440 крон. Пишіть нам

посередництвом ел. пошту uicr@centrum.cz або porohy@seznam.cz.

Тішить те, що у співпраці із іншими національними меншинами нам вдалося відновити ефір на «Чеському Радіо Плюс». У програмі «Між нами» можна почути чимало цікавого про проблеми та успіхи нацменшин у Чехії. Українській громаді тут надається чимало уваги. Так само, після довгої дискусії, Чеське телебачення мало у 2017 році мало б заснувати передачу про нацменшини. Небагато відомо про те, що Чеська Республіка і надалі допомагає Україні в рамках «Медеваку», приймаючи поранених з України.

Продовжуємо вести дискусію про «усиновлення» деяких визначних могил у Чехії, які

на даний момент не належать приватним особам. Таких могил є декілька, їхнє майбутнє обговорюється з представниками празьких кладовищ.

Цьогорічна успішна «Маланка» дала відчутти потребу наших друзів і колег з регіонів гуртуватися і робити спільну справу. В рамках буденного життя це нелегко, утім, бажання безумовно є. Надіємося на подальшу співпрацю з усіма українськими організаціями в Чехії, а також за посередництвом сайту ukrajinci.cz, оновлена версія якого почне роботу вже незабаром. Багато вам успіхів, радості та добра у житті!

Віктор Райчинець
Голова УІЧР

Забуто незабутий щасливець!

Автор «Саду божественних пісень»
мандрував все життя, побував і у Чехії

ТЕКСТ: Катерина ВОЇНСЬКА

П'ятсот українських гривень з портретом та малюнком Г. Сковороди.

Його ми пам'ятаємо! Як доказ – гривнева п'ятисотка та місцеві святкування ювілеїв Григорія Сковороди. Нещодавно, 3 грудня, минув 294-ий рік з дня народження останнього великого письменника доби українського бароко. Про нього пишуть і говорять так багато, що ця постать в культурному дискурсі обростає легендами, здогадками й ідеологіями, часами навіть несумісними. Можемо виправдати це тим, що послідовно твори Г. Сковороди почали видавати лише з дев'ятнадцятого сторіччя, а до 1922 року навіть не було відомо дати та місця народження мислителя. Лише по двох сторіччях вчені побачили в його листі (датованому 1763 року) до свого улюбленого учня Михайла Ковалинського розповідь Григорія про те, як він святкував свій день народження.

Постать Г. Сковороди знакова не лише на Батьківщині, але й далеко за її межами. Про це свідчать переклади його творів і численні розвідки в Польщі, Словаччині, Чехії, Румунії, Сербії, Канаді, Угорщині, Фінляндії, Франції, Австрії, Австралії, Англії, Бразилії, Вірменії, Грузії, Іспанії, Італії, Молдові, Німеччині тощо. Зокрема, 1983 року празьке видавництво «Вишеград»

видало збірку поезій, байок, діалогів, трактатів та листів Григорія Сковороди під назвою «Розмова про мудрість» (Skovoroda Hryhorij. Rozmluva o moudrosti. Sokolová Fr. Vyšehrad. 1. Praha. 1983). Упорядником збірки була Зіна Ґенік-Березовська, а перекладачами – Франтішка Соколова й Ілона Пацлова. Надихнула науковців на це видання лекція українського філософа

Дмитра Чижевського в Українському історично-філософському товаристві у Празі про схожість естетичних постулатів і релігійної поетичної символіки Г. Сковороди з німецькими містиками 16-17 століть (Якобом Бемом, Ангелом Сілезієм). У передмові до книги «Розмова про мудрість» укладач відзначила, що «своє місце в культурі Сковорода здобував дуже поступово майже упродовж двох століть»: лише згодом славісти помітили, як цей письменник «потужно збагатив власною творчою оригінальністю традиційні духовні підходи й форми східного слов'янства 18-го сторіччя». Також пізніше, 1994 року, в Празі видано ще одну книгу Г. Сковороди «Учитель життя: вибране» (Skovoroda Hryhorij. Učitel života – výbor z díla. Dvořáková D. Irian. Praha. 1994). Але хто він? Який він? І чому він?

Від Полтавщини до Німеччини

Родом Г. Сковорода з Полтавщини. Навчався він у Києво-Могилянській академії. Важливо наголосити, що історія цієї академії тісно переплетена з усіма сферами української барокової культури: музикою, архітектурою, літературою, живописом. Взагалі, 1615 рік (рік відкриття Київської братської школи) вважають початком вищої освіти в Україні. А вже 1631 року Петро Могила об'єднав братську школу зі школою Києво-Печерської лаври в Києво-Могилянський колегіум, який від 1694 року називається академією. Г. Сковорода слухав курс богослов'я у ректора академії Г. Кониського. Він був блискучим студентом, харизматичним педагогом, незрівнянним співаком (співав у придворній капелі), майстерним музикантом (грав на сопілці, скрипці, флейті, бандурі,

цимбалах), композитором (писав мелодії до власних віршів), поліглотом (знав латину, грецьку, польську, німецьку тощо) та неодмінним мандрівним філософом. У середині вісімнадцятого століття Григорій у складі «Токайської комісії з заготівлі вин до царського двору» побував в Угорщині, а потім помандрував країнами Європи (Австрія, Словаччина, Польща, Італія, Чехія та Німеччина). Упродовж цих мандрівних років Сковорода слухав лекції відомих професорів, дискутував з ними, працював у бібліотеках, а врешті повернувся до Батьківщини з великою ностальгією за «своїм». Учителював, викладав у Харківському та Переяславському колегіумах, перекладав, писав (почитайте його «Сад божественних пісень», філософські трактати, проникливі діалоги, колоритні байки – не пошкодуєте!), перекладав (зокрема Плутарха, Марка-Антуана де Мюре та ін.) і знову мандрував Україною.

Мандрував не заради мандрів, а в ім'я Слова! Сковорода ходив за Словом: дослухався до Доброї Новини, проголошуючи Благовіст «своїм». Невтомно виношував і народжував Слово, іноді знесилено зізнаючись: «якби мені можна було стільки ж писати, як і думати». Він спав лише чотири години на добу, був стриманим у їжі та одязі, пильнував, щоб не спокуситися на «земний порох» (хворі стосунки, світські регалії, забобони, стереотипи тощо): «О, коли б ми в ганебних справах були такі ж соромливі і боязкі, як це часто ми буваємо боязкі і хибно соромливі у порядних вчинках!»

Любити та... озиратися

Г. Сковорода називав людський дух «неперервною рухомістю», яка пам'ятає одвічну безумовну любов Бога – «первоначального начала». Тому наголошував на засадничих ніжках людської гідності: святині та пам'яті, – «подвійному промені незгасимого сонця». У його філософії віра приймає святині, надія сподівається на віру, любов серцем обіймає, а пам'ять пам'ятає. Тому Г. Сковорода переконаний, що єдиним рятунком від «сатанинського обману» як «тми незнання» є Святе Письмо – «запалений ліхтар», світлом в якому є Бог. Поет полюбляв називати себе Варсавою – сином миру: «Я ж бо радію в Бозі. Веселюся в Бозі, Спасі моему... Забава... це маківка і квіт, і зерня людського життя. Вона – його осереддя». Життя Сковороди, як і його твори, були для нього грою Божих дітей в «Горну Республіку» – одвічне та вічне місто з сонцем, яке не заходить. Філософ готувався на землі до побуту в Царстві Божім, уподібнюючись до пальми: «чим міцніше її стискає скеля, тим швидше і прекрасніше здіймається вона догори».

«Властимущі» недолюблювали, м'яко кажучи, Сковороду. Бо таких нервує людина, яка мислить, бо не боїться. Бо знає, що всі ми – порох, якого захотів всиновити

Пам'ятник Григорію Сковороді неподалік Києво-Могилянської академії.

милосердний Бог-Отець, відкупити непереможний Бог-Син, надихнути й відновити всемогутній Бог-Дух. Людина, яка запряжена в Ісусове «ярмо» (Божественну любов, яка на перший погляд видається глупством і непотрібною жертвою), уже не дається запрягти себе у світові віжки. Г. Сковорода часто говорив, що мусить «озиратись на задні колеса», щоб бачити, хто підслуховує, хто стежить за ним. На своїй могилі мислитель заповів написати: «Світ ловив мене, та не спіймав». Відтак сімдесятидворічним Г. Сковорода помандрував востаннє до маєтку свого улюбленого учня, щоб передати йому свої рукописи. А 9 листопада 1794 року в селі Пан-Іванівка (тепер – Сковородинівка Харківської області) поет повернувся до Того, до Кого поривалося його серце...

У спогадах вихованця Харківського колегіуму Федора Лубяновського описано момент, датований 1831 роком, коли пересічний старий слобідський селянин вдячно згадував філософа: «Сковорода учив нас добра, страху Божого й уповання на милосердя розіп'ятого за гріхи наші Хрис-

та». Також подекують, що в заснуванні Харківського університету (1805) Г. Сковорода залишив свій вагомий і водночас «невпійманий» слід. Адже завдяки цьому мислителю велика когорта тодішньої інтелігенції, яка була учнями, приятелями, слухачами та прихильниками Сковороди, своєчасно підтримала ініціативу молодого Василя Каразіна, фінансово підкріпивши проект цього засновника університету й відомого просвітника. У результаті й постав Харківський університет, з яким пов'язані щонайменше двоє нобелівських лауреатів: фізик Лев Ландау та біолог Ілля Мечников.

Наш Шевченко «списував Сковороду»:

Маленьку книжечку. Хрестами
І візерунками з квітками
Кругом листочки обведу
Та й списую Сковороду.

Як бачимо, немарно! Читаймо й ми, щоб не ковтати перекроєних на чийсь лад переказів, чуток і гіпотез. Хай Слово торкається нас безпосередньо та промовисто!

Галина Андрейців: «Це – мій внесок в Україну!»

Проект «Допомагаймо Україні разом» підтримує дітей, татусі яких загинули в антитерористичній операції

Розмовляла: Катерина ВОЇНСЬКА

«Українська Європейська перспектива» уже втретє провела в Празі табір для дітей героїв, загиблих від російської агресії на сході України. 24-29 грудня 2016 року група українських діток віком 6-14 років святкувала зимові канікули в столиці Чехії, в родинному колі чеських друзів та українців-емігрантів, серця яких – з Батьківщиною. Про те, як це було й навіщо – розмова з координаторкою проекту «Канікули для дітей з України» Галиною Андрейців.

Проект УЄП «Допомагаємо Україні разом» – це пряма Допомога з Чехії підрозділам Збройних сил, Національній гвардії, солдатам, офіцерам, добровольцям, які воюють за свободу та незалежність України, дітям загиблих і живих Героїв, військовим госпіталям, медикам на передовій, дитячим будинкам, містам і селам на лінії фронту.

Розкажіть про те, як виник цей проект?

Від 2014 року ми допомагаємо українським сім'ям, які постраждали від війни. Все досягнути не можемо, тому вибрали дітей зі сімей загиблих, хоча допомагаємо й хлопцям в АТО, їхнім родинам. Ідея проекту «Канікули для дітей з України» виникла після спілкування з керівництвом міської частини Прага-4. Спробували минулого Різдва вперше організувати такий табір. Думали, що це – одноразова акція. А потім дітки поїхали – волонтери засумували за ними. Тож спробували знову організувати табір влітку. І цього Різдва – уже треті канікули. Не маємо відповідного фінансування. Робимо це за кошти, які нам надсилають місцеві українці та чехи. Також домовляємося з різними фірмами, перевізниками, щоб вони робили нам знижку.

У чому сенс цих пражьких канікул для українських дітей?

Робимо такі табори для того, щоб розвіяти дітей після травми – втрати тата на війні. Але й також, щоб малі українці побачили, як живуть у європейській країні. Що ми, українці, можемо щось запропонувати своїй країні, щось змінити вдома. Бо щогось досягти, потрібно дуже добре попрацювати.

Чому обрали саме такі періоди року – Різдво та літо?

Канікули наших дітей і чеських співпадають, тому з'являється місце, куди поселити дітей в Празі. Прага-4 допомогла нам звернутися до директорів дитячих садочків. Садочок був повністю в нашому розпорядженні. Для дітей – це казка! Вони мали простір, гралися, ми могли прийти коли завгодно, запросити гостей.

Як вибираєте цих п'ятнадцятьох дітей з України?

Щоразу це інші діти. Їхні батьки – Герої України: мають державні нагороди. Ми знайомимося із сім'ями, їхньою історією. Співпрацюємо з різними організаціями, які допомагають цим сім'ям в Україні. «Допомога дітям героїв», львівська громадська організація – нам обирає дітей. Не розділяємо на певні області, бо загиблі військові, на жаль, є в кожному куточку

України. Переважно до нас їдуть діти з трьох-чотирьох областей. Цього разу це були Львівщина, Івано-Франківщина, Київ, Луцьк та Ужгород.

Були проблеми в організації чи безпосередньо вже під час канікул?

За цей період набрали, звісно, досвіду. Тепер не робимо табір з мамами. Тому що розраховуємо на них як на волонтерів – вони про це повідомлені. У результаті мами дивляться лише за своїми дітками. Тому доводиться дбати і про дітей, і про мам. Було таке, що йшли групою взимку центральною вулицею Праги: Різдво, повно людей, а дві мами, що мали бути позаду колони, кудись пропали. А ми ведемо дітей такою «коробкою»: спереду двоє людей, обабіч – двоє та й ззаду – відповідно. Тоді діти не губляться в натовпі. А тут мами пропали: пішли по магазинах, нічого не сказавши (Сміється – К. В.). Нам довелося просто стояти та чекали на них. Таких випадків було більше, тому цього разу вирішили без мам, що було добре. Дасть Бог, то привеземо дві-три матусі з діточками до Праги. Це можна зробити коли завгодно: не потрібно цілого садочка.

З приїжджими дітьми проблем не виникало?

Ні. Правда, кожна дитина по-різному переживає втрату батька на війні. Деякі – дуже закриті, сковані, ні з ким не спілкуються, бунтують. До завершення табору вони відкриваються. Потім мами запитують: «Що ви зробили з нашими дітьми, що вони стали іншими: розмовляють, граються, спілкуються з однолітками?» А так проблем

Галина Андрейців (у центрі) з дітьми, котрі гостювали у Празі

немає з дітьми. Намагаємося завантажити дітей максимально. Вони приходять до садочка ледве теплі. Щодня маємо дві – три акції!

Які акції передбачала цьогорічна програма?

Цього разу відвідали Галерею «Якубську», Національну галерею в Празі, виставку скульптора Ярослава Горейца, лазили скелями в центрі на Сміхові. Це дуже сподобалося дітям. Побували в гостях у пожежників в Лохкові. Були в Страговському монастирі, в «Королівстві залізниць», в дитячому центрі «Жирафа». Грала боулінг, мали дві безкоштовні екскурсії Прагою від наших друзів-екскурсоводів. До ялинки неодноразово ходили: отримали купони на безкоштовні ковбаски-напої та солодощі. Всіх подій вже не пригадаю, але програма цьогорічного Різдва відрізнялася від попереднього. 24 грудня, на Щедрий вечір, мали в садочку близько сорока осіб: дітки, волонтери, гості. Чехи навчили наших дітей чеських традицій, звичаїв та колядок. Мали відповідну до місцевих традицій їжу.

Що найбільше вразило дітей?

Кого – що. Подарунки звичайно! Цього разу діти писали листи Ісусику, як це роблять чехи. У нас був ліміт – півтора тисячі крон на дитину. Дітям подарунки дуже сподобалися! Деякі камеру отримали, футбольні бутси, м'ячі, одяг, взуття, ігрові приставки, леґо-конструктори тощо. Правда, один хлопчик хотів набір помад для мами,

а для себе – зовсім мало. Це було так зворушливо! Також мали прощальний вечір, на якому питалися, що сподобалося дітям. Думали, що скажуть: «Ви нас по морозі водили! Ми змучилися з вами!» А діти сказали: «Нам усе сподобалося, крім одного – що ми інколи вередували, що там чогось не хочемо. Тепер розуміємо, наскільки це було для нас добре» Це – дорослі діти! Такі розумні! Ми обмінялися з ними контактами. Листуємося. Пишуть, як їм було добре в Празі, згадують і скупають.

А що вразило вас?

Діялося чудо! Вчасно з'явилися люди, які допомагали. До нас також завітала письменниця Б'янка Беллова з чоловіком і дітьми. Ми колядували по черзі під гітару. Так було затишно та по-домашньому. Радію, що цей проект дає можливість людям проявити себе. Хтось допомагає фінансово, хтось приносить подарунок, хтось щось сам робить. Виходить, що дуже тісно співпрацюємо з різними людьми. Вони цікавляться дітьми, пишуть. Ми сумуємо потім за цими дітьми. Одразу хочеться організувати наступний табір!

Як ми, українці в Чехії, можемо допомагати українцям, постраждалим від війни?

Ці табори – це один з наших проектів. Наш головний проект «Допомагаємо Україні разом» охоплює допомогу військовим, їхнім сім'ям і сім'ям загиблих. Тож можна долучатися до наших проектів, як хто може: допомогти з харчуванням, транспортом,

фінансами. Маємо списки українських дітей. Є сім'ї загиблих в селах, в яких по двоє – троє дітей. І поки мама отримає якісь пільги від держави, їй дуже важко... Окрім фінансів, підтримуємо їх морально. Трохи робимо ремонти в деяких селах. Не можеш бути їм психологом на відстані. Є такі, які втрачають надію, для них життя закінчилося зі смертю близької людини. Не можуть самостійно стати на ноги, відповідно й дітей не в змозі виховати чи доглянути. Тоді підключаємо місцеву владу. Таких сімей багато, на жаль. Ми, українці в Чехії, маємо більшу можливість допомагати, ніж українці на Батьківщині. Можливо, це – наша така подяка Україні, своєрідна компенсація за те, що покинули її в такий важкий час. Мені не треба за це дякувати. Це – мій вклад в Україну. Роблю я це зі свого серця, бо відчуваю що це необхідно. Дякувати Богу, маю можливість та надійних друзів, які довіряють, яким болить за Україну: вони готові допомагати.

Номер дзеркального рахунку: Ukrajinsko Evropská Perspektiva, Raiffeisen Bank o.s., 6283201001 / 5500 з позначкою: SOS. UKRAJINA.CZ Ваше ім'я та прізвище.

Допомогу надсилайте на адресу: Opletalova 39, 110 00 Praha 1, Ukrajinsko Evropská Perspektiva, Galina Andrejčeva. Тел.: +420 775 781 997, Е-пошта: ueragalina@gmail.com або g.andrejčiv@u-e-p.eu. Звітність з проектів – Facebook: Galina Andrejčeva www.u-e-p.eu

Мережа закордонних «епіцентрів»

Україна нарешті планує презентувати свою культуру за кордоном

ТЕКСТ: Наталія ПУШКАРУК

Український культурний центр у Парижі може бути прикладом для інших столиць.

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін анонсував створення Українського інституту, який займатиметься представленням і формуванням позитивного іміджу України у світі. Глава МЗС України наголосив, що основним завданням інституції буде ідентифікація сучасної України у світі та підвищення рівня довіри до неї за кордоном, у міжнародному інтелектуальному та культурному середовищі.

За його словами, основними напрямками діяльності інституту мають стати культурна дипломатія, економіка, наука, освіта, публічна дипломатія. «Це ідентифікація України – що є Україна для пересічного голландця, грека чи бразильця, з чим вона асоціюється, і, звичайно, привабливість нас, як країни – практична, туристична, інвестиційна», – додав він.

Планується, що інститут буде частково фінансуватися за рахунок бюджетних коштів, частково за рахунок грантів, пожертвувань і взаємодії з благодійними фондами. «На основі проаналізованого досвіду, на основі наших бесід з громадянським суспільством і багатьма експертами, ми вважаємо, що найбільш оптимальною формою для нас є – державна установа, яка не буде частиною МЗС, але буде афілійована з ним», – повідомив міністр. Передбачається, що на реалізацію проекту піде від двох до

чотирьох місяців, при цьому перші представництва Українського інституту мають з'явитися у країнах Північної Америки та Європи. Міністр розповів, що формат Українського інституту спирається на польський і чеський досвід, але буде унікальним.

Керівників установ обиратимуть через відкритий конкурс. За задумом, вони будуть не тільки менеджерами, а й «креативними директорами». А діяльність інституту контролюватиме наглядова рада, до якої увійдуть експерти у сфері культури та культурні діячі.

Глава українського зовнішньополітичного відомства відзначив, що протягом березня відбудуться дискусії та громадські обговорення, і МЗС буде дослухатися до всіх пропозицій і зауважень щодо діяльності Українського інституту. «Ми хочемо розпочати плідну дискусію. Ми хотіли б, щоб кожен зробив свій внесок, – сказав Павло Клімкін. Створюючи Інститут, ми хочемо поєднати зусилля держави, громадського сектору, фахового спільноти, бізнесу – усіх, хто з нами працює».

В Україні діє низка культурних представництв інших країн, наприклад Гете Інститут, Британська Рада, Польський Інститут, Французький Інститут, Товариство Данте Аліг'єрі тощо. Гете Інститут був заснований ще у 1925 році і нині представлений у 78 країнах світу. А Британська Рада з'явилася ще в 1934 році та має представництва у 107 країнах і територіях. Особливо активним в останні роки став Чеський центр, який на різних акціях не лише в Києві, а й регіонах, презентує та пропагує чеську мову, літературу, культуру, освіту: проводить курси чеської мови, дбає про переклади з чеської на українську мову книг різних жанрів – від дитячих до публіцистичних, організовує участь у дискусійних форумах визначних чеських інтелектуалів, проводить спільні чесько-українські концерти, фотовиставки, лекції тощо. Подібна інституція України за кордоном існує тільки у Парижі та поки що ще у Москві, в інших столицях за культурну співпрацю

відповідають тільки відділи при дипломатичних представництвах.

Ідея створити культурне представництво за кордоном з'явилася тільки у 2015 році: Міністерство культури розробило законопроект про створення Українського Інституту (Інституту Тараса Шевченка). Установа мала стати «ефективною інституціональною базою для ведення культурної дипломатії та формування привабливого бренду України у світі», як зазначається на сайті відомства. У квітні 2016 року проект презентували у комітеті Верховної Ради України у закордонних справах.

Варто відзначити, що ідею створення Українського культурного центру неодноразово відстоювала професор Римського університету «Ла Сап'єнца», доктор філологічних наук, письменниця, культуролог, лауреат Шевченківської премії Оксана Пахльовська. «Є три основні блоки інтелектуальної інтеграції. По-перше, це кафедри в університетах, оскільки на Заході, в Європі, загалом у цивілізованому світі так діється, що інтелектуальне сприйняття країни насамперед має своїми фільтрами університетський простір. По-друге, це інститути культури, які забезпечують у безпосередньому історичному моменті презентацію культури на рівні фільмів, виставок, бібліотек, відеотек тощо. І по-третє, переклад літератури, але також видання базових інструментів для освоєння культури: підручників і словників», – зазначила Оксана Пахльовська під час бесіди в програмі «Культ особи» на радіо «Промінь».

Про важливість для України такої інституції вона говорила і у статті «Барикади за свободу і за Європу», надрукованій у 2012 році в газеті «День». «І ось тут питання: чия вина браку джерел про Україну? Під час роботи в Римському університеті на моїх очах від 1991 року і далі проходив процес наближення східноєвропейських країн до західної реальності. Посольства Польщі, Чехії, Хорватії, Словенії працювали й працюють як гігантські фабрики, що постійно запускають в інтелектуальний

простір різнорівневу культурну інформацію. Їхні аташе з культури – перекладачі Данте, поети, інтелектуали. У них в європейських столицях – Інститути культури, академії, бібліотеки... Відколи я пам'ятаю Посольство України, в нього ніколи немає грошей. Будь-яка конференція, будь-яка подія, пов'язана з Україною, – стихшений голос, очі бігають: у нас немає коштів навіть на телефонні дзвінки», – зазначає пані Оксана.

Письменник, віце-президент Українського центру Міжнародного «ПЕН-клубу» Андрій

Курков про те, наскільки важливе заснування Українського Інституту, думає так: «Створення такої установи дуже важливе. Імідж країни визначається рівнем її культурного експорту, тобто доступністю і привабливістю культури країни за кордоном. Україна має старатись бути присутньою, в тому числі в якості почесного гостя, на всіх міжнародних знакових фестивалях, книжкових виставках, бієнале тощо. Інститут культури має сприяти в кожній окремій країні створенню клубу журналістів та активних інтелектуалів, що цікавляться

культурою України. Це має бути не тільки односторонній потік інформації, активності тощо. Потрібно, в кінці кінців, створити мережу закордонних «епіцентрів» України, української культури. Інститут культури в самій Україні має організовувати промо-акції та культурно-освітню діяльність для запрошених активістів з-за кордону. Ця діяльність має координуватись також з іншими культурними інституціями інших країн, щоб відбувався постійний культурний діалог».

«Гіркі жнива»:

ФІЛЬМ, СТВОРЕНИЙ ДІАСПОРОЮ

Кінокартина має ознайомити світ із трагедією Голодомору

В прокат 24 лютого 2017 року вийшов перший повнометражний англомовний проект на тему Голодомору, знятий нащадками українських емігрантів. Його покажуть в 45 країнах, серед яких США, Канада, Великобританія, Австралія, Німеччина та інші. В Україні прем'єра відбулась 23 лютого. Творці запевняють: зробили все можливе, щоб про Голодомор дізналося якомога більше людей за межами України.

Бюджет картини склав \$ 20 мільйонів, у фільмі знялися відомі українські та голлівудські актори. Все оплатила одна людина, яка раніше не вкладала гроші в кіноіндустрію, – Ян Ігнатович. Він займається бізнесом у сфері інвестицій та медичних технологій. Сподівається, що цей фільм розповість світу про Голодомор, адже раніше про ці події знімали тільки документальні фільми, які дивиться дуже невелика аудиторія.

«Звичайний глядач нічого про це не знає, – каже Ігнатович. – Ті картини, які були до цього, концентрувалися на сюжетній лінії. Історичний фон був другорядним. Ми хотіли надати цьому більш реалістичний вигляд... Уперше про Голодомор я почув, коли був школярем – ми ходили до української школи». Одним із консультантів під час зйомок фільму був відомий в Україні і світі історик Орест Субтельний. «Ми знали одне одного дуже довго, були пластунами: каталися на лижах, ходили в гори, подорожували, плавали, – каже Ян. – Він блискучий історик. І мені дуже шкода, що він не побачив фінальної версії фільму...» Ідея ж зняти не документальний, а ігровий фільм, належить Річарду Бачинському Гуверу.

«Bitter Harvest» («Гіркі жнива») орієнтований в першу чергу на західного глядача. Сюжет розвивається навколо любовної історії Юрія і Наталії на тлі сталінського терору, репресій, голоду і боротьби за виживання. Творці картини планували розповісти про один із найстрашніших злочинів 20 століття в Європі, коли Україна була змушена пристосовуватися до жорстокості територіальних амбіцій Радянського Союзу – подію, яка досі не дає спокою Європі, йдеться на офіційному сайті картини.

У ролі Юрія – спадкоємець акторської династії Макс Айронс (син Джеремі Айронса і Мішель Кьюзак). «Боюсь сказати, що я не знав про це, – зізнався актор. – Я трохи знав про «примхливі» стосунки між Росією і Україною, але ні, не про це. Хотілося б сподіватися, що ми зіграємо роль у висвітленні цієї трагедії». Його кохану Наталію грає Саманта Баркс, зірка останньої екранізації «Знедолених».

Дід Юрія – Баррі Пеплер («Врятувати рядового Раяна» та ін.), батько – Теренс Стемп («Зоряні війни. Епізод 1» та ін.). У ролі червоного командира задіяли Тамера Гассана, що знімався в «Грі престолів». З українських акторів у картині з'являться Остап Ступка та Олександр Печериця. Один актор, Грегорі Матіас, загинув в бою в Донецькій області в 2014 році, коли мінометний снаряд вибухнув, вбивши його. Він був заручений з українською актрисою у фільмі, Оленою Дудик. У фільмі американські і британські актори носять вишиванки, співають українські пісні, воюють з НКВД і відстоюють права українців. А українські – грають українських селян і говорять по-англійськи.

Кадр з фільму «Гіркі жнива»

Історія героїв дуже близька продюсеру, режисерові і сценаристу фільму, адже вони є нащадками українських емігрантів. Прообраз головної героїні картини – мати режисера Джорджа Менделюк. Рятуючись від голоду, вона дійшла з Харкова до Львова в пошуках хліба і свободи.

Головну тему в саундтреку до фільму написав британський композитор єврейського походження Бенджамін Воллфіш. «Його сім'я вижила після Голокосту, так що він може відчувати тематику фільму – його досвід сумірний українському», – кажуть творці фільму.

Робота над проектом тривала майже 5 років. Сценарій, автор якого Річард Бачинський-Гувер, а співавтор – Джордж Менделюк, переписували 12 разів. Зйомки проходили в Україні влітку 2013 року. Музей у Пирогові (Київ) став селом на Черкащині, де відбуваються основні події картини. А види Кремля знімали в Лондоні. Продюсери фільму вже домовилися про прокат фільму в Іспанії, Сінгапурі, Південній Кореї та інших країнах.

Svitua, ForumDaily

БЛОКАДА ОКУПОВАНОГО ДОНБАСУ

Припинення поставок з ОРДЛО: як вони впливають на перебіг конфлікту, настрої людей та українську економіку?

Підготував: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Один із редутів блокади на Луганщині. Заблокований на кілька тижнів порожній потяг, який їхав в згодом в ОРДЛО, відтягли у село Попасна за рішенням суду.

Україна живе дилемою блокади окупованих територій Донбасу. Активісти та колишні бійці АТО за активної підтримки депутатів із «Самопоміч» протягом січня поступово перекрили кілька залізничних переходів у напрямі ОРДЛО. Вони вимагають від сепаратистів відпустити полонених українців, а від уряду України – припинити «фінансування тероризму», яке, на їхню думку, відбувається через «бізнес на крові». Йдеться здебільшого про купівлю вугілля марки антрацит на підприємствах у «ДНР-ЛНР», про руду та вивезення готової продукції, а також різноманітну контрабанду через ОРДЛО в Росію. Вугілля потрібне для теплоелектростанцій України. Всі поставки було зупинено 10 лютого.

Учасники блокади заявляли про наміри перекрити всі залізничні станції та автодороги на лінії розмежування, а згодом – і основні залізничні прикордонні з Росією. Хоч поліція і відкривала кримінальне провадження за фактом влаштування перекриття транспортних комунікацій, однак силовим методом учасників блокади розганяти не наважилася, побоюючись заворушень. Адаже основні праві сили – ВО «Свобода», «Правий сектор» та «Національний корпус» та інші подібні організації змогли зібрати 19 та 22

лютого в Києві під час віче та маршу відносно велику кількість прихильників, які підтримують блокаду торгівлі з окупованими територіями.

Звільнити заручників, припинити «кривавий бізнес»

Основним аргументом лідерів блокувальників є те, що «не можна годувати сепаратистів та окупантів, які вбивають і мучать українців». Депутат Єгор Соболев каже, що вугілля купують по 600 грн за тону, а українці оплачують його ціну, закладену в тариф на електроенергію, по 1800 грн за тону. На думку його колеги Володимира Парасюка, енергетична блокада – не більше ніж міф, так як, за його даними, антрациту на вільних територіях країни видобувається в достатній кількості. Окрім визволення полонених, додає депутат Семен Семенченко, блокувальники вимагають прийняти закон про тимчасово окуповані території, на які буде дозволено пропускати тільки гуманітарні вантажі. «Аморально заробляти на війні», – каже він. Блокувальники також уточнюють, що заробляли за майже три роки війни переважно олігарх Ринат Ахметов та президент Петро Порошенко. Блокада поступово дає свої результати. Спочатку збитки – біля 30 мільйонів доларів на місяць – поніс олігарх Ахметов, адже вугілля, окрім України, продавати більш немає куди. Зупинилися два його заводи – виробник сталі «Єнакіївський металургійний» та «Краснодонвугілля», розташовані на окупованій території, але перереєстровані на території вільній. 18 лютого президент Путін наказав визнати в Росії документи, видані в «ДНР» та «ЛНР» – паспорти, дипломи, свідоцтва про шлюб та народження тощо. Потім ватажок терористів «ДНР» Олександр Захарченко сказав, що блокування суперечить Мінським домовленостям, але згодом сам оголосив свою «блокаду Україні», що «рубає всі зв'язки»

і «що Україні залишилося максимально 60 днів, потім розлетиться». Він оголосив з 1 березня «націоналізацію» біля сорока українських підприємств, а його бойовики зайняли їхні адміністрації, що називається у «ДНР» «зовнішнім управлінням». Прослуховування його телефону спецслужбами, утім, засвідчило, що ці «віджаті» металургійні гіганти бойовиків їхні російські куратори змусять передати втікачеві до Росії Сергію Курченку, який вважається «грошовим мішком» колишнього президента Віктора Януковича.

Тисячі безробітних і «віялові відключення»

«Тут би і радіти, – пише аналітик Орест Зог, – «господар Донбасу», який послідовно плевав антиукраїнські настрої і любов до Росії, нарешті розплатився за все! І це правда. Він виявився не господарем, а пішаком, і ним пожертвували. Та наслідки для України ще гірші. Прифронтіві мономіста (ті, які живуть за рахунок одного заводу) залишаються без роботи, бо у підприємства рвуться промислові зв'язки, зникає вибудований промисловий цикл. Російська пропаганда, пояснить, що «винні укропи». Доводити, що винна Росія – не просто, адже місцеві бачили, як «патріоти» блокували поставки вугілля, з чого все і почалося. «Приєднайтеся до вільного Донбасу, буде робота!», – додасть російська пропаганда. Звісно, окрім олігарха Ахметова, утім, постраждати від блокади та зупинки підприємств можуть, звісно, українські споживачі енергії та працівники підприємств Донбасу. СБУ наприкінці січня попереджало про можливий початок «віялових відключень» електроенергії, оскільки ТЕС виробляють 15 відсотків електроенергії в Україні, а зупинка підприємств може призвести до того, що їхні працівники (майже 150-300 тисяч осіб) можуть чи «будуть вимушені вступати у ряди незаконних озброєних

формувань», бо, мовляв, у «армії» ОРДЛО 40-відсотковий некомплект. Промисловці розповіли прем'єру Гройсману, що держава може втратити до 2 мільярдів доларів валютної виручки, а міністр енергетики Ігор Насалик додав, що відмова від вугілля з окупованих територій коштуватиме 15 мільярдів гривень, які треба буде додатково витратити на закупівлю вугілля з ПАР, Австралії або Китаю. Тим не менше, уряд пішов на певні поступки блокувальникам, затвердивши «перелік списку товарів на ввезення та вивезення з окупованих територій». «Цей порядок забезпечить переміщення, а не торгівлю, в межах підприємств, які забезпечують економічні прирости. Це ті підприємства, які не мають іншої альтернативи у сучасних умовах і ті, які працюють виключно у правовому полі України», – сказав міністр Вадим Черниш і додав, що від переміщення цих товарів залежать гірничо-збагачувальна, вугледобувна, енергогенеруюча та металургійна галузі.

«Тітушки», мітинги й пошук «агентів Путіна»

Президент Порошенко надав перевагу відмовчанню щодо блокади, однак, намагаючись на блокувальників, сказав, що «є люди, які не побудували в житті й собачої будки». Один із військових у запасі на це сказав: «Можливо... Зате бліндажів для захисту Батьківщини ми побудували достатньо»... Після невдалих спроб з боку місцевих князьків розігнати блокувальників за допомогою перевірених методів – «тітушків», крикливих людей похилого віку та мовчазного спостереження поліцією, у прифронтових містах Донбасу – Авдіївці, Краматорську, Маріуполі – на початку березня були організовані «мітинги проти блокади». Участь у них узяли деякі депутати від «Народного фронту» та «Блоку Петра Порошенка». Виступаючи зазначали шкідливість блокади не тільки економіці. «Все, що робиться в інтересах держави Україна – це плюс, все, що шкодить її інтересам – це мінус», – підкреслила депутат Тетяна Чорновол (БПП). На її думку, блокада – на руку ворожій Росії, й не виключила зв'язку блокувальників з нею. «У нас тишком-нишком, але працювала «п'ята колона» на окупованих територіях. Це шахти і заводи, зареєстровані на території України... Ми з-під носа у ворога вивозили в Україну наше – антрацит, метал, вироби заводів... Ми переграли навіть сепарів, які виявилися заручниками такої ситуації», – пише вона в блозі. Мітингувальники у Краматорську та Авдіївці уповноважили її на переговори, і вона поїхала на редути у Кривому Торці та станцію Фенольна переконувати зняти блокаду. Однак тут її зустріли не привітно, слухати не захотіли, закидали яйцями та вдарили. Семен Семенченко прокоментував це так, що серед учасни-

Мітинг проти блокади у Краматорську був явно «зігнаний». Фото зі сторінок Донецької ОДВЦА.

ків мітингів було багато тих самих людей, які у 2014-тому році стояли на шляху колон української військової, заважали проїзду й розвантаженню техніки, а нині навіть не хочуть слухати український гімн.

Пастка для влади

Орест Зог щодо всіх цих подій пише, що блокадники таки завдали значної шкоди економіці України, яка щойно почала ставати на ноги. Однак Росії вона шкоди не завдає: «Як писав виконавчий директор Інститут майбутнього Віктор Андрусів, Росія цілком нормально триматиметься на плаву ще років шість при ціні на нафту 25 доларів за барель. Росія уміє грати активно і непередбачувано... Можна говорити, що це не патріотично – торгувати з окупованими територіями і т. п... Відомий британський військовий стратег Ліддел Гарт стверджує: більшість країн програвали війни не на полі бою, а через економічне виснаження. Грубо кажучи, через проблеми з економікою не було за що зробити чи купити набой солдатом. Україна недалеко від такого повороту подій. Тому втрата шахт і заводів – це дійсно боляче...»

Росія часто теж діє шаблонно і її кроки часто прогнозовані. Одна й та ж модель економічного шантажу використовувалася не раз і проти України, і проти Грузії, і проти Молдови й навіть Білорусі. Суть проста: ваші товари пускають на безмежний російський ринок, і коли ви думаєте, що ось нарешті життя налагодилося і гроші пішли – вам перебивають кишень. Кремль уміє вибрати найболючіший для партнера момент. З Донбасом... дозволили налагодити модель співпраці, і тільки вона запрацювала стабільно – отримали удар під дих. Ці поставки з ОРДЛО оманливо показали українській

владі, що можна не робити важку роботу із налагодження в країні економіки, котра ґрунтується на сучасному виробництві й іноземних інвестиціях, а не на виробництві 19-го століття, що не варто руйнувати монополії і старі зв'язки для того, щоб побудувати економіку «відкритого доступу», тобто таку, де немає жодних штучних обмежень для бізнесу...

Крім проблем з економікою, ворог підірвав бойовий дух українців. Переконати громадськість якимись бухгалтерськими термінами, чому нам потрібно торгувати з окупованими територіями, важко... Пояснювати, чому ідуть ешелони з Донбасу, потрібно було з першої ж години поставок.

Далі. Росія має широке поле для маневру – змусити Ахметова включити на наступних виборах у список «Опоблоку» третину депутатів від Медведчука в обмін на повернення контролю над його заводами? Чи повністю інтегрувати окупований Донбас за зразком Криму? Або віддати окуповані території Україні, щоб на наступних парламентських виборах Опоблок мав більшість у парламенті? Варіанти можна придумувати ще і ще...

Попри все, провал політики по Донбасу може мати довгострокові позитивні наслідки. Справжні реформи в будь-якій країні будь-коли проводилися тільки тоді, коли правлячий клас боявся за своє фізичне існування... Обрізавши частину валютної виручки України, Кремль спонукає нашу владу створювати нормальні умови для роботи нормального сучасного виробництва, щоб збирати більше податків. Іншого шляху практично немає. Елітам і нам потрібно вижити, і зібрати гроші на Армію.

Арештований фіскал ліг з «інфарктом»

Головного українського митника та податківця Романа Насірова звинувачують у завданні мільярдних збитків державі та намагаються засудити. Солом'янський райсуд обрав відстороненому главі ДФС запобіжний захід у вигляді арешту на 60 діб і призначив заставу 100 млн гривень. Це рішення ухвалив суддя Олександр Бобровник. У разі внесення застави Насірову також заборонено виїжджати за межі Києва без дозволу детективів, віддати закордонні паспорти. На відстороненого фіскала одягли електронний браслет.

2 березня Насірова затримали у лікарні «Феофанія» у «справі Онищенко», проте йому просто зачитали підозру. Главі Дер-

жавної фіскальної служби Роману Насірову інкримінують розкрадання державних коштів у сумі понад 2 млрд грн. 3 березня Насірова було усунуто від посади голови ДФС. 5 березня о 23:52 сплив термін обрання запобіжного заходу Насірову, після чого він мав бути відпущений на волю, однак активісти всю ніч перебували біля суду, щоб підозрюваний не вийшов і не втік за кордон. Весь цей час Насіров вдавав хворого і повідомлялося навіть про те, що у нього інфаркт. Однак лікарі такий діагноз не підтвердили. Після цього стало відомо, що Насіров погодився співпрацювати зі слідством і дозволити співробітникам НАБУ та САП цілодобово вести за ним спостереження. Під

час обшуку у нього також виявили паспорти Угорщини та Великобританії.

уп

Україна подала в суд на Росію до Гааги

В Міжнародному суді ООН в Гаазі 6 березня розпочалося перше судове засідання у справі «Україна проти Російської Федерації». Українську делегацію очолила заступниця міністра закордонних справ Олена Зеркаль.

Перший день слухань позову України проти Росії в Міжнародному суді ООН в Гаазі був присвячений виступу українських представників. Завдання України – зобов'язати Москву реалізувати так звані тимчасові заходи, серед яких – контроль над кордоном і припинення поставок зброї бойовикам. Це, на думку МЗС України, дозволить суду запобігти погіршенню ситуації і захистити цивільне населення протягом часу, необхідного для розгляду справи. «Іх застосування особливо важливо в контексті загострення ситуації в Авдіївці та Криму. У запиті про застосування заходів Україна просить суд зобов'язати РФ припинити порушення міжнародного права», – відзначили в МЗС України.

Загалом Україна звернулася до суду з такими вимогами: зобов'язати РФ забезпечити ефективний контроль над своїм кордоном; припинити поставки зброї; зупинити

підтримку бойовиків, які завдають шкоди цивільному населенню України; утриматися від будь-яких подальших актів етнічної дискримінації в окупованому Криму. Наступного дня судді заслуховували пояснення російської сторони. Її «аргументи» звелись до того, що «на Україні хунта і громадянська війна через утиски російськомовних», що бойовики – не бойовики, а повстанці, які «знайшли зброю в шах-

тах», Росія непричетна до її постачань, а також про те, що постачання ЗРК «Бук» з Росії не порушує міжнародні конвенції й не означає причетність до трагедії літака МН17. При цьому захисники РФ звели до мінімуму захист з кримського питання і сконцентрувалися на Донбасі, присвятивши йому левову частку доповіді.

ліга

Захід «частково винен» у анексії Криму

Міністр закордонних справ Литви Лінас Лінкявічус вважає, що Євросоюз несе часткову відповідальність за анексію Криму Росією і війну на сході України. За його словами, Євросоюз і Захід могли відреагувати швидше і зробити більше. «Ми недостатньо послідовні, ми відреагували неналежним чином. Іноді наша реакція занадто запізнена, іноді – надто слабка», – зазначив він. Лінкявічус вважає, що Захід вибрав для себе комфортну позицію – «золоту середину». Але в цьому випадку середини немає, тому що війна триває.

«Якщо Росія припинить бої, війна припиниться. Але якщо бої припинить Україна, то це, так би мовити, «припиниться Україна». Це буде кінець України. Тому ситуація відрізняється», – сказав міністр. Подібну думку нещодавно висловив і президент США Доналд Трамп. «За час восьми років президентства слабака Барака Обами РФ стала сильнішою й сильнішою. Обама дозволив Росії заволодіти українським півостровом». Нагадаємо, Європейський Союз продовжив санкції проти Росії у зв'язку із за-

грозою національної цілісності України, повідомив журналіст «Радіо Свобода» Рікард Йозвьяк: «Наступного тижня Євросоюз продовжить санкції проти 150 осіб та 37 організацій України та Росії, які загрожують територіальній цілісності України». У вересні 2016 року ЄС продовжив санкції проти Росії через анексію Криму на шість місяців – до 15 березня. Рішення стосувалось 146 осіб і 37 компаній з Росії, України та окупованого Криму.

уп

O.Torvald виступатиме на Євробаченні в Києві

У фіналі національного відбору на пісенний конкурс «Євробачення-2017» полтавський рок-гурт O.Torvald 25 лютого здобув перемогу і представлятиме Україну на конкурсі у Києві. За результатами голосування журі і підрахунку глядацьких голосів, Тауанна (співачка Тетяна Решетняк) та гурт O.Torvald здобули однакову кількість балів – по 10. Але, відповідно до правил відбору, перемогу здобуває той, за кого більше проголосувало глядачів – 5 проти 4 у O.Torvald і Тауанна відповідно. На конкурсі у травні гурт O.Torvald представлятиме Україну піснею, яка називається Time. Також за право представляти Україну на «Євробаченні» змагалися співак Melovin, група «Сальто назад», Rozhden та співачка Illaria. «Євробачення-2017» триватиме у Києві у травні на території Міжнародного вистав-

Представники України на Євробаченні. Фото stb.

кового центру на лівому березі Дніпра на Дарниці. Фінал пісенного конкурсу запланований на 13 травня. Україну визначили місцем проведення «Євробачення-2017»

після перемоги Джамали у травні минулого року в Швеції.

Українформ

Писанки покажуть у Греції

Діаспора Греції запрошує українців по всьому світу до писанкового проекту. Осередок української діаспори Грецької Республіки – Центр підтримки і розвитку культурної спадщини «Трембіта» розпочав міжнародний проект «Барви писанки» – «Colors of Pysanka», який триватиме з 9 по 23 квітня. Мета проекту – ознайомлення з українськими пасхальними традиціями та долучення до мистецтва писанкарства. Щоб взяти участь у цьому заході, українські громади мають здійснити кілька кроків: поширити інформацію

про українські пасхальні традиції будь-яким чином: інтернет, семінари, відкриті уроки, зустрічі тощо; провести майстер-класи зі створення писанок; провести конкурс на кращу Писанку (матеріал для писанок будь-який, тільки не варені яйця); в період з 9 по 23 квітня прикрасити дерево в людному місці створеними писанками – дійство може супроводжуватися концертом, благочинним ярмарком тощо; зробити фото-відео репортаж та надіслати організаторам акції.

Заявки на участь в акції можна подати до

25 березня 2017 року. 27 березня учасники отримують макет афіши з переліком всіх країн-учасниць. Кожна з громад повинна буде використати цей макет афіши, додаючи в неї своє місто, годину та адресу, де відбудеться акція. Від України вже зголосилося кілька організацій на участь: волонтерська організація «Буковина – українському війську», всеукраїнський навчально-культурний центр «Академія Ремесел», волонтерський рух «Краматорські бджілки».

СКУ святкуватиме ювілей

Світовий конгрес українців (СКУ) цього року відзначає 50-ліття своєї діяльності – святкові заходи заплановані у 53-х країнах, де діє мережа об'єднання української діаспори. Про це в рамках перших урочистих зборів повідомила голова Світової комісії з відзначення 50-ліття заснування СКУ Ірина Мицак.

Серед основних заходів передбачається проведення серії конференцій щодо майбутньої діяльності СКУ, які відбудуться в таких містах, як Буенос-Айрес, Брюссель,

Львів, Нью-Йорк і Торонто. Головні заходи будуть проходити в Києві і Львові в серпні, та в Торонто у листопаді. Президент СКУ Євген Чолій закликав до ще більшої мобілізації української громади в об'єднанні зусиль, що зосереджені на допомозі Україні під час цієї кризи міжнародного рівня.

«СКУ закликає всю мережу українських громадських організацій у світі, українські інституції в Україні та широкое міжнародне співтовариство належним чином

відзначити 50-ліття СКУ та цим самим заявити про свою солідарність і підтримку його діяльності», – заявив Євген Чолій. Також Світовий Конгрес Українців (СКУ) привітав резолюцію Парламенту Португалії від 2 березня 2017 року, яка визнає Голодомор 1932-33 рр. геноцидом українського народу. Португалія стала 17-ою державою, яка визнала Голодомор геноцидом українського народу.

відіа

Україна спростить візовий режим

На початку квітня буде спрощено візовий режим для в'їзду іноземців до України, змінами до правил передбачено скорочення терміну оформлення віз й надання їх у електронному вигляді. Це стосуватиметься іноземців з країн, для яких не встановлено безвізовий режим. Про це розповів консульський представник МЗС Василь Кирилич. У терміновому порядку візу можна буде одержати до 5 днів (раніше такий

термін сягав до 15 днів). При звичайному оформленні візи такий термін становить до 10 днів.

Будь-який громадянин України, засвідчивши своє запрошення нотаріально (а не в поліції чи міграційній службі), зможе запросити іноземця для відвідання країни. І будь-яка юридична особа може запросити офіційним листом-запрошенням іноземців для відвідання України.

Буде розширено до 23 перелік країн, громадяни яких матимуть можливість оформити візу у пункті перетину державного кордону. Національна українська віза діятиме 90 днів замість 45, також дипломати зможуть звільняти заявника від сплати за візу. Іноземці, які мають статус закордонного українця, їхні діти та члени їх родин отримуватимуть довгострокові візи до 5 років.

газета

Чехи збільшили квоти для українських трудівників

Чеський уряд 8 лютого цього року під тиском вітчизняних підприємців вдвічі збільшив щорічну квоту на працевлаштування українських працівників. Існуюча до тепер квота у 3800 осіб не могла задовольнити попит чеських роботодавців, які останнім часом нарікають на брак кваліфікованих працівників.

«Ринок праці на даний час не може запропонувати достаток кваліфікованої робочої сили, ні з лав безробітних, ні серед випускників навчальних закладів, тому роботодавці тепер змушені шукати трудові ресурси за кордоном», – прокоментував ситуацію на ринку праці Ян Бієснер, президент Конфедерації асоціацій роботодавців і підприємців ЧР.

Чеським фірмам потрібно заповнити приблизно 140 тисяч вакансій робочих міст, що вимагають наявності у кандидата середньої спеціальної чи вищої освіти. І хоча рівень безробіття у Чехії з грудня минулого року зріс на 5,3 % (становить 390 тисяч осіб), місцеві роботодавці не можуть знайти вдома потрібної робочої сили. Як пояснює віце-президент Конфедерації Ростислав Дворжак, проблема полягає у низькій народжуваності та небажанні молоді здобувати робітничі професії. Якщо у цих сферах не зміниться політика держави, то через 10-15 років Чехія уже не зможе обійтися без закордонних працівників. На даний час найбільш затребуваними є технічні професії – зварювальники, механіки, електрики, слюсарі.

Також катастрофічно не вистачає медиків. Збільшення квоти для українців потягло за собою і прийняття рішення про збільшення штату працівників чеського консульства у Львові та Департаменту з питань притулку та міграційної політики Міністерства внутрішніх справ ЧР. Це має посприяти швидшому оформленню робочих віз. Спрощена процедура отримання дозволу на працевлаштування, яка діяла з 1 серпня 2016 року, виявилася неефективною. Наявний штат працівників цих установ просто не справлявся із великою кількістю поданих заяв, в результаті чого строк отримання робочої візи продовжився аж до 8 місяців, що було неприйнятним для чеських роботодавців, яких підганяють строки виконання замовлень.

Оксана Чужа

Безвіз буде 11 червня, якщо не виникне французьке «але»

БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ З ЄС
ЩО НЕОБХІДНО ЗРОБИТИ УКРАЇНІ?

- 1 БЕЗПЕКА ДОКУМЕНТІВ**
Вдосконалити процедуру перевірки при видачі паспортів. Оптимізувати наявні бази даних та розробити єдину систему збору статистичної інформації. Налаштувати системний обмін інформацією з Інтерполем щодо втрачених та вкрадених паспортів.
- 2 ПОЛІТИКА ПРИТУЛКУ**
Верховна Рада повинна внести зміни до закону про біженців і збільшити до 6 місяців строк дієвості документів на право перебування в Україні для міжнародним захистом.
- 3 ПРОТИДІЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ**
Внести зміни до Трудового кодексу, які гарантуватимуть рівність прав усіх ірландських груп.
- 4 БОРОТЬБА З НАРКОТРАФІКОМ, ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИНІСТЮ, ТЕРОРІЗМОМ**
Реформувати органи внутрішніх справ та прокуратури, зокрема забезпечити високій рівень координації та взаємодії між ними. Створити єдиний центр контролю над обігом наркотичних засобів.
- 5 БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ**
Сформувати прозорі органи по боротьбі з корупцією (Національне антикорупційне бюро та Національне агентство з питань запобігання корупції) та продемонструвати їх ефективність.
- 6 ПРАВА ЛЮДИНИ**
Забезпечити захист та реалізацію прав внутрішньо переміщених осіб та забезпечити захист персональних даних.

Інформація виготовлена ІСТ у партнерстві з ГО «Борона без бар'єрів» у межах "Ініціатива з розвитку аналітичного центру України", яку фінансує Міжнародний фонд «Свобода» (IFM) у партнерстві з Фондом розвитку аналітичного центру (ITF) за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні (SIDA).

У понеділок, 27 лютого цього року, Рада ЄС затвердила механізм призупинення безвізових режимів з третіми країнами, прийняття якого тривалий час блокувало затвердження безвізового режиму для України. Про це йдеться у повідомленні Ради ЄС. «27 лютого 2017 року Рада ЄС прийняла регламент щодо перегляду механізму призупинення, який може бути застосований до всіх існуючих угод про візову лібералізацію», – йдеться у повідомленні. Голови Ради ЄС та Європарламенту підписали ухвалений регламент 1 березня, разом з підписанням регламенту щодо візової лібералізації між Грузією і ЄС. Після підписання регламент буде опублікований в офіційному журналі ЄС і через 20 днів після цього набуде чинності. 2 березня Комітет постійних представників країн-членів ЄС (COREPER) на зустрічі у Брюсселі формально схвалив рішення про візову лібералізацію для України. Остаточне затвердження безвізового режиму для громадян України має відбутися на засіданні Ради ЄС у закор-

донних справах, яке відбудеться 11 травня, повідомляє «Європейська правда» із посиланням на незалежні одне від одного джерела у впливових країнах-членах Євросоюзу. Якщо календарний графік буде формально узгоджений між європейськими інституціями та країнами-членами, то документ буде підписаний 15 травня, а безвізовий режим набуде чинності орієнтовно з 11 червня. Якщо не виникне «але»: Франція поки не відмовилася від наміру штучно відсунути рішення щодо українського безвізу на період після президентських виборів, які відбудуться у два тури 23 квітня та 7 травня цього року. «Візова лібералізація надає безліч переваг ЄС і третім країнам. Водночас ЄС повинен мати змогу ефективно відповідати на випадки, коли правила не виконуються. Перегляд механізму призупинення, прийнятий сьогодні, спрощує подолання випадків зловживання системою», – заявив Кармело Абела, глава МВС Мальти, що головує у Раді ЄС.

Куди їдуть на заробітки українські мігранти?

Трудова міграція – найбільший інвестор в економіку України. Їхні перекази перевищують обсяги прямих іноземних інвестицій і становлять основне джерело доходу для багатьох домогосподарств. Такі дані отримали фахівці українського представництва Міжнародної організації з міграції в результаті масштабного дослідження. Більшу частину мігрантів становлять чоловіки. На заробітки їдуть в основному в Росію, Польщу, Чехію та Білорусь, розповідає представниця Міжнародної організації мігрантів (МОМ) в Україні Анастасія Винниченко.

За 2014 рік українці, які працюють за кордоном, переслали в Україну 2,8 мільярда доларів США, і ще додатково 100 мільйонів доларів США в формі так званих переказів «в натуральній формі» – тобто у товарах, подарунках, продуктах харчування, товарах тривалого користування і так далі. Заощадження українців, які працюють за кордоном, склали близько 4 мільярдів доларів США в 2014 році. Такі дані були виявлені у рамках проекту, який реалізувала Міжнародна організація з міграції в Україні. Було проведено широкомасштабне дослідження, яке включало в себе три етапи. Перший етап – це опитування домогосподарств в Україні. Вибірка складала більше 20 тисяч домогосподарств. Метою тут був збір інформації про міграційний профіль і глибинне опитування домогосподарств, в яких є трудові мігранти. Другий етап

збору інформації – це опитування безпосередньо трудових мігрантів в пунктах перетину кордону України. Сюди увійшли всі види транспорту – автомобілі, залізничне й повітряне сполучення. Протягом перших двох етапів опитування показало, що 60 відсотків трудових мігрантів мають намір повернутися в Україну і на сьогодні активно інвестує свої кошти лише 1 відсоток трудових мігрантів.

Третій етап був якіснішим – фокус-групові дискусії з домогосподарствами в Україні, а також із трудовими мігрантами в трьох країнах призначення – Канаді, Італії та Російській Федерації. На цьому етапі дослідники вже більш конкретно прояснили питання, які залишалися відкритими або не зовсім зрозумілими після аналізу кількісних даних.

Найпопулярнішими напрямками для української трудової міграції є 5 країн: Російська Федерація, Польща, Чехія, Італія і Білорусь, відповідно з цих країн надходить найбільший потік всіх грошових переказів в Україну. «Ми рекомендуємо проводити подібні дослідження хоча б один раз в три-чотири роки. Тоді вже можна буде говорити про якісь тенденції та зміни, знання яких допоможе формувати державну політику в сфері трудової міграції і розвитку», – розповідає Анастасія Винниченко.

«Трудові мігранти набувають нові навички, нові знання, нові контакти, нові

Ілюстративне фото.

зв'язки. І це все той соціальний капітал, на який потрібно Україні подивитися детальніше і виробити шляхи, як цей капітал залучати. Як приклад можу навести Філіппіни. Ця держава пропонує механізми для підтримки трудових мігрантів протягом усього міграційного циклу – це і підготовка перед від'їздом, підтримка їх упродовж перебування за кордоном, і після повернення підтримка їх під час реінтеграції. Також цільова робота з сім'ями трудових мігрантів, коли вони залишаються для того, щоб не втрачати цей зв'язок, і цей соціальний капітал ефективно використовувати», – додала дослідниця для «Радіо «Свобода».

нш, радіо оон

Нацбанк спростив закордонні операції українців

Національний банк України переглянув підходи до ліцензування операцій фізичних осіб з розміщення коштів на закордонних рахунках та здійснення інвестицій за межі України. Про це інформує прес-служба НБУ. «Відтепер фізичні особи зможуть розміщувати на закордонних рахунках іноземну валюту з джерелом походження за межами України без індивідуальних ліцензій НБУ. Наприклад, без ліцензій НБУ українці зможуть розміщувати на закордонних рахунках кошти, отримані ними за межами України у якості заробітної плати, стипендій, пенсій, аліментів, дивідендів, тощо», – йдеться у повідомленні.

Фізичні особи також зможуть без індивідуальних ліцензій НБУ здійснювати інвестиції за кордоном за рахунок коштів, що знаходяться за межами України: «Наприклад, проводити інвестування із закордонних рахунків, реінвестувати кошти за межами України, проводити торгівлю

фінансовими інструментами на іноземних біржах, тощо».

Водночас повідомляється, що фізичні особи, як і раніше, повинні мати індивідуальні ліцензії НБУ для здійснення переказу коштів з України з метою їх інвестування або розміщення на закордонних рахунках. «Це є вимогою Декрету Кабінету міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», що спрямована на запобігання непродуктивному відтоку капіталу з країни», – зазначили в НБУ.

Зміни затверджено постановою Правління Національного банку України від 23 лютого 2017 року №14 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України». Вони набувають чинності з 25 лютого 2017 року.

Раніше відкриття рахунків українцями за кордоном без ліцензії НБУ вважалося не-

законним. Можна було лише на певний час відкривати рахунки до отримання ліцензії тим українцям, які навчаються, працюють або тимчасово перебувають за кордоном. Перед поверненням в Україну іноземний рахунок треба було закрити або ж отримати на нього ліцензію. Якщо українець був за кордоном менш ніж 183 дні, то мав два місяці, щоб оформити ліцензію, якщо ж більше цього терміну, то мав аж два роки на оформлення ліцензії. Порушникам загрожував штраф у розмірі від 8,5 тисячі до 51 тисячі гривень або штраф, що дорівнював усій сумі, розміщеній на рахунку за кордоном. У Кримінальному Кодексі України була навіть стаття 208, яка, крім штрафу, передбачала позбавлення волі на термін 2-4 роки з конфіскацією валютних цінностей, розміщених на закордонному рахунку, однак цю статтю вилучили із КК у листопаді 2011 року.

Економічна правда

ВІЧНО ЗАЧИНЕНИЙ «ВІЗАПОІНТ»:

Хто стоїть за вимогами заплатити 2000 євро за запис у чергу: «мафія», «корупційна налаштованість українців» чи банально інтернет-тролі по всьому світу, які весь час «заклікують» вільні місця?

Підготували: Семен СЛУХАЙ, Петро ЗАРУЧНИК

Проблема «Візапоінту» знову обговорюється чеськими мас-медіа. Одразу у двох впливових засобах масової інформації – на Чеському радіо та у передачі журналістських розслідувань «Репортери» на Чеському телебаченні вийшли репортажі про те, що електронну систему запису на прийом українців у консульствах для подачі заяви на отримання візи контролює «мафія», яка за це бере від заявників величезні суми – від 200 до 2000 євро.

Журналістам вдалося розговорити як безпосередньо заявників, так і посередницю, яка розповіла, що більша частина прибутків від цієї не надто легальної «діяльності» прямує до Польщі. За потреби посередник може забезпечити заявника й необхідними паперами, наприклад, підтвердженням про наявність коштів на рахунок.

Чітко налагоджений бізнес

Репортер «Радіожурналу» Янек Кроупа і через прихований запис з'ясував принцип роботи «візапоінтових» посередників. Він нескладний – українці платять агентству, яке зможе записати їх у чергу на інтерв'ю й подачу документів до консульства Чехії. Самостійно заявник зробити цей запис практично не може – терміни прийому на найближчі 30 днів завжди відсутні. Кроупа поговорив з українкою Ганною, яка навчається в Чехії кілька років. Симпатична й розумна дівчина кілька тижнів намагалася зареєструватися у електронній системі – марно. «В інтернеті знайшла сайт, який обіцяв мені допомогти з реєстрацією на Visapoint», – розповіла Ганна. Ходити нікуди не потрібно було, вся комунікація

відбулася в електронному вигляді. За 200 євро агентство повідомило їй термін подачі документів. Ще біля трьох тисяч крон довелося викласти безпосередньо як адміністративний внесок за довгострокову візу.

Така торгівля «термінами» – неймовірно прибуткова справа, вважає Кроупа. «Якби кожен із 140 тисяч українців у Чехії дійсно повинен був би заплатити цю суму, оборот у цій «сфері» становив би приблизно 3 мільярди чеських крон», – припускає він.

Репортерів вдалося переконати заявника, українця Віктора, який не злякався провести запис розмови з посередницьким агентством. На перший погляд все виглядало професійно: Віктора зустрів молодша співробітниця, ввічливо роз'яснила йому про терміни у консульстві. «Просто постоїте в черзі, почекаєте на виклик, а потім вас відправлятимуть туди і туди і всюди... Зробіть це, і залагодьте ось це», – інструктує Віктора молодша жінка з агентства.

Віктор отримав навіть фіктивне підтвердження наявності грошей. Це – обов'язкова вимога для отримання візи. «Ось підтвердження від Е-банку, що можете прогудувати себе... Воно справжнє, але його автентичність – тільки для тих, хто перевірятиме... Тобто для людей з візового центру. Тут написано, що у Вас на рахунок є достатня кількість коштів, щоб забезпечити перебування протягом цього часу», – пояснює беззастережно жінка. **Черга: від «живої» до «нескінченної»**

В інтернеті, та й на вулицях українських міст, можна знайти чимало оголошень від

таких агентств, які гарантують реєстрацію на зустріч із консульським чиновником, але просять за це навіть тисячі доларів. Все залежить від типу візи, апетитів посередника й рівня інформованості заявника. Електронна реєстрація мала на меті уникнення неприємної «живої черги», коли перед чеськими консульствами і у дощ, і у спеку товкся натовп заявників з одвічними «вас тут не стояло!», ручними списками і тим же перепродажем місць у черзі. Але проблема із записом до «Візапоінту» виникла невдовзі після його заснування у 2007 році. Про це навіть звітувала цивільна контррозвідка у 2012 році.

МЗС Чехії також визнає проблему спекуляції з чергою. Одним із пропонуваних рішень є так звана нескінченна черга – тобто кількість місць не буде обмежена, і кожен зацікавлений буде зареєстрованим у системі, каже заступник міністра закордонних справ Мартін Смолек. У міністерстві не остерігаються, що посередники займуть дати на кілька місяців наперед. «Якщо раптом там зареєструють навіть п'ятдесят мільйонів заяв, то я особисто вважаю, що через короткий проміжок часу їм стане нудно», – каже Смолек. Водночас додає, що в кінцевому підсумку така система також не обов'язково спрацює в Україні.

Невідомо поки що, чи допоможе це Ганні, в цей момент, ніхто не знає. Вона знайшла у Чехії приятеля, і її батьки хотіли б приїхати подивитися, тож також звертатимуться по візу. «Серед знайомих не я не маю нікого, хто б не заплатив. Платять усі. На жаль», – каже сумно Ганна.

Гроші йдуть «кудись далі»

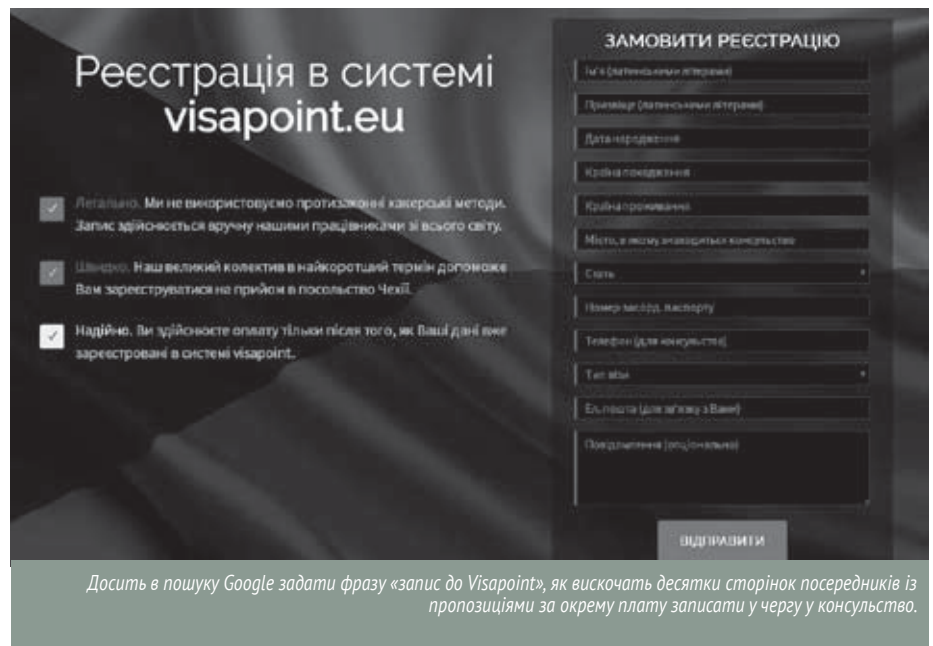
Через кілька днів після виходу передачі на «Радіожурналі» тему висвітлювали й на телебаченні. Тут репортерка Тереза Стрнова «розкрутила» на розмову українську посередницю. Гроші, зібрані «за допомогу у реєстрації в черзі», відправляють до польського міста Катовіце, сказала вона. Тридцятирічний українець Василь працює у Чеській Республіці вже півтора року, на цілком законних підставах – отримав довгострокову робочу візу. «Я заплатив 500 євро за місце у чергу до консульства, щоб подати заяву і щоб отримати візу», – розповідає Василь. Він каже, що весь час сидів перед комп'ютером, але марно – вільні терміни були відсутніми. Зрештою, знайомий порадив йому звернутися до осіб, які змогли зареєструвати у системі його прізвище – за гроші. «Я запитав, чому вони беруть так багато. Відповіли, що беруть лише 50 євро, а решта грошей йде кудись далі в інше місце». Після оплати Василь був негайно зареєстрований в системі, прийнятий у консульстві й отримав візу.

Друг Василя і власник будівельної компанії Сергій займається в Чехії підприємництвом від 1993 року, і весь час його фірма має потребу у робочих руках. Оскільки місцеві безробітні або не хочуть працювати, або не хочуть далеко їздити на роботу, то Сергій приймає на роботу земляків-українців. Утім, навіть попередньо отримавши всі дозволи на роботу чи індивідуальне підприємництво, вони не можуть пройти крізь оце банальне сито «Візапоінту». «Коли ми хочемо подати офіційну заяву, то це неможливо. Але якщо хочемо по-іншому, то навколо консульств завжди є люди, які пропонують свої послуги, зокрема, розміщення в черзі... У минулому році – за 500 євро, потім за 1000, влітку навіть 1500 євро. Тепер вже хочуть 2000 євро», – каже Сергій.

В Чехії на такі гроші треба місяць-два добре працювати, в Україні ж зазвичай люди отримують такі суми за рік, а то й більше. «Ті, хто бере гроші під посольством, кажуть, возять їх у Катовіце, їм же залишається тільки 100 євро», – заявив Сергій Чеському Телебаченню.

Готівкою в Катовіце або У В'єтнамі ще дорожче

Журналісти та Василь разом контактували посередників. Жінка по телефону охоче поділилася інформацією. Підтвердила, що на даний час місце у черзі коштує 2000 євро, всю операцію здійснює одна єдина людина, і ніхто, крім нього, не в змозі зареєструватися в системі. «Він сам створив таку систему, що в принципі ніхто інший не може зробити нічого подібного. Ніхто інший це не зуміє. Питанням є лише ціна, яка постійно зростає», – підтвердила посередниця. За її словами, за цим процесом стоїть єдина людина, яка винайшла систему навколо «Візапоінту». Але про кого саме йдеться, вона навіть не здогадується.

«Ми возимо йому бабки... Навіть не знаємо, як він виглядає. Колись переводили йому на рахунок, але тепер – ні, мабуть боїться, що банки знаходяться під суворим контролем. Тож відвозимо йому готівку аж до Польщі, в місто Катовіце. Там замість нього прийде якась людина, яка забирає гроші», – описала посередниця. У В'єтнамі, як з'ясували «Репортери ЧТ», реєстрація на прийом у консульстві дотягує аж до суми 19 тисяч доларів. «Нещодавно клієнт розповів, що не зміг знайти пропозицію реєстрації менш, ніж за 10 тисяч доларів, – каже адвокат Марек Седлак. – В'єтнамці намагалися зареєструватися самостійно, сиділи цілодобово перед комп'ютерами зі швидкісним інтернетом – безуспішно, щоразу виникав напис про відсутність вільних термінів». На думку адвоката, ті особи, які «продають терміни» прийому, повинні знати заздалегідь, коли будуть вільними нові місця. Цю інформацію можуть отримати або від співробітників Міністерства закордонних справ, або від компанії, яка управляє системою «Візапоінт».

МЗС ЧР все заперечує і вказує на «корупційну ментальність українців»

Однак міністр Лубомир Заоралек відкидає підозри щодо підлеглих. Через хабарництво за реєстрацію у системі він навіть звертався до спецслужби BIS і до Управління із зовнішніх зв'язків та інформації, щоб перевірили ці твердження. «Кілька разів вони підтверджували відсутність корупції у наших дипломатичних установах. З'ясували, чи можна заблокувати чи зламати систему, але ніяких атак чи зламів виявлено не було. Наші працівники ніяк не вплетані в це», – стверджує міністр.

«Це легально, але це не красиво, ми це не хочемо підтримувати. Не залишається нічого іншого, ніж забрати мотив. Це відбу-

вається в таких країнах, як В'єтнам і Україна, тільки там, де є комбінація, на мою думку, певного налаштування населення на ці альтернативні способи, як зробити щось замість себе когось іншого. Це просто у ментальності українців та в'єтнамців», – вважає заступник міністра закордонних справ Чехії Мартін Смолек. «Маєте на увазі спорідненість із корупцією?» – перепитав редактор Кроупа. «Точно так», – заявив заступник міністра.

Згаданий вище принцип «безкінечної черги» мав би вплинути на ситуацію. МЗС Чехії вже тестує його в Узбекистані й зважає розповсюдити його й на інші країни. Але чому ситуацію не можна вирішити протягом семи останніх років, відколи проблема стала відомою – неясно.

Один із сайтів, які гарантують реєстрацію у «Візапоінті», так і стверджує: «Ми призначаємо працівників, які будуть намагатися зареєструвати Вашу заявку, – написано на ньому і додається, що працівники є переважно з Індії та В'єтнаму, а також з Пакистану, Росії, Індонезії та інших країн. – Всі вони, не покладаючи рук, з години на годину, день у день, цілодобово намагаються зареєструвати Вашу заявку. Це цілком легально, адже не застосовується ніяких протизаконних хакерських методів. Наш багатонаціональний колектив спільними зусиллями намагається допомогти Вам потрапити в посольство».

«Розвідники щорічно писали міністерству: система не працює, відбувається спекуляція, це проблема. Міністерство відповідає, що не знає, де саме проблема, що програма забезпечена, але, можливо, на системі постійно висить група з двадцяти найманих «клікунів», які кожну секунду натискають на кнопки і забивають місце. Цим «переклікують» всіх інших заявників», – розповідає журналіст Кроупа.

Вацлав Гавел Промови та есеї

У книзі – п'ять блискучих текстів Вацлава Гавела, одного з найяскравіших інтелектуалів двадцятого століття, дисидента, політичного діяча, першого президента Чеської Республіки. Не технології й маніпуляції, а постійна боротьба за ідеали й цінності, незламна віра в людину та в силу європейської культури. Вацлав Гавел нагадує про важливість історії, свободи, сумління, особистої відповідальності та спільних дій. І хоча тексти написано про інший час та про інше суспільство, українцям буде напрочуд легко впізнати в них проблеми, які ще не вповні здолали ми самі. Окрім творів самого Гавела, видання містить спогади Мустафи Джемільєва про зустрічі з цим непересічним діячем. Переклад з чеської: Радко Мокрик, Тетяна Окопна, Євген та Ольга Перебийніс. Видавництво: «Комора», рік видання: 2016, к-сть стор.: 144. Ціна на сторінках видавництва: 80 грн.

Андрій Кокотюха Покоління сміливих. Україна: 25 років незалежності.

Чверть століття тому Україна здобула незалежність, омріяну й вистраждану. Автор, відомий український сучасний письменник, пропонує читачам згадати, як це було, поміркувати над сьогоденним днем і замислитися над своїм майбутнім. Нам є чим пишатися, про що свідчать коментарі від видатних українців. Ця книжка розгортає велике полотно долі держави, вигаптуване водночас гордістю за здобуті досягнення й перемоги і болем за помилки та поразки... Гортаючи сторінки, розумієш: не можна лишатися осторонь, бо найголовніша перемога чекає на нас попереду! Видавництво: «Віват», рік видання: 2016, кіл-ть сторінок: 400. Ціна на сторінках книгарні «Є»: 205,84 грн.

Вацлав Гавел Прощу коротко

Це – остання прижиттєва книга Вацлава Гавела, яка вийшла у 2006 році під назвою «Prosím stručně». Своєрідний белетризований підсумок власного життя автор подає у надзвичайно оригінальній оправі колажу, у якому природно переплелися спогади, роздуми, допити-інтерв'ю із самим собою, фрагменти особистих щоденників та службових записок, які опрацював журналіст та письменник Карел Гвіздяла. Це, по суті, дуже густий і пізнавальний «концентрат» знакових подій, рішень та дій недалекого минулого за участі багатьох непересічних

персонажів. Книга лише тепер видана українською мовою. Вона здатна стати настільним підручником-настановою для фахівців-гуманітаріїв та всіх, хто намагається збагнути сутність політичних процесів сучасності.

Книгу презентували у вересні минулого року у Львові під час «Форуму книговидавців». Гості презентації поспілкувалися зі співавтором книги Карлом Гвіздялою, чеськими дипломатами та директором видавництва Ігором Паславським та іншими гостями. Переклад: Надія Лобур, Надія Брилинська, Наталія Ємчура. Видавництво: «ПАІС». Рік видання: 2016. Кількість сторінок: 288. Ціна на сторінках видавництва: 120 грн.

Валерія Чорней Яблуко в тайстрі

Чого тільки не сховаєш до гуцульської тайстри! Скажімо, яблуко – чарівне яблуко пізнання найважливіших для людини цінностей. Або маленьку жінку з трепетним серцем, настільки ж природну, як гірська яблунька, відкриту до світу, вдячну своєму народу, уважну до найменших дрібниць, адже довкола нас стільки знаків, які треба вміти відчитати. Вона шукатиме свою справжню любов, вона рятуватиме митця від сліпоти душі. Бо так, це насамперед роман про людську душу – яка доти жива, доки людина вміє бачити істинну красу. «Видавництво Старого Лева», рік видання: 2016, кількість сторінок: 432. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 125,40 грн.

Артем Чапай Тато в декреті

Це – концентрат років особистого досвіду батька двох синів, зокрема року з гаком у відпустці з догляду за дітьми. Як можна водночас відчувати ніжність і скреготати зубами від того, що тобі «виносять мозок»? Чому, навіть пішовши в декрет, чоловік лишається у привілейованому становищі порівняно з жінкою й чому Україна просто-таки створена для чоловіків із немовлятами? Видавництво: «Віват». Рік видання: 2016. Кількість сторінок: 160. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 64, 55 грн.

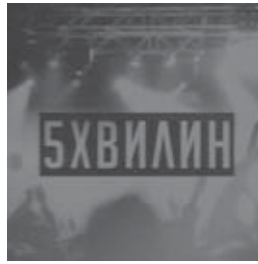
Мері Я з України

Цього року дебютному альбому «МЕРІ» – «Мерідіани» виповниться 10 років. За цей період команда видала ще дві платівки – «Ві-йни в прямому ефірі» (2010) та «Кулями Любов» (2014). Але у музикантів додалося творчих ідей, які на сьогодні вже четвертою за ліком студійною платівкою з піснями. Назву альбому дала заглавна пісня «Я з України», де автор Віктор Винник описує свої відчуття україномовної людини у столиці України, яку перепитують «Ти са Львова?» Пісню, як і хіт «Ти мені пробач», написано задовго до подій 2014-го року, але оприлюднили її у 2015-му, і пісня одразу спричинила справжній ажіотаж серед слухачів. Незважаючи на це, далеко не всі фм-станції взяли її до ефіру, навіть після запровадження квот на україномовну музику. Пісня масово розійшлась у мережі інтернет. Окрім «Я з України», альбом вміщує ще одинадцять треків, серед яких є пісні, які вже стали хітами, такі як «Падала Зоря», «На Шматки», «Miss». Саме на пісню «Miss» було зроблено відео кліп, який ротується на загальнонаціональних музичних каналах. Є у альбомі і пісня на слова українського класика Степана Руданського «Колір Чорний», а також давній батярський галицький шлягер «Теплий дощ». Цей новий альбом Віктор Винник і «МЕРІ» присвятили пам'яті свого друга, лідера гурту «НеМо» – Анатолія Іванюка, який у результаті важкої хвороби пішов у кращий світ у березні 2016-го. Виробник альбому: «Наш формат». Рік видання: 2016. Кількість та вид носіїв: 1 CD. Ціна в інтернет-крамниці виробника: 168 грн.

Без Обмежень 5хвилини

«5хвилини» – це наша «дитина», яку ми бережно зрощували, вкладали в неї все найкраще, що накопили за довгі роки існування. Альбом має різні за характером та звучанням пісні. Ми почали співпрацю з відомим та надзвичайно талановитим саунд-продюсером Артуром Даніеляном, який вніс своє особливе звучання в нашу музику. Гадаю, всім нашим прихильникам буде дуже цікавим цей матеріал. На його підтримку розпочали свій наймасштабніший тур Україною», – розповідає Сергій Танчинець, фронтмен «Без Обмежень». І тур розпочався з аншлагів. Вже на перший концерт у Рівному організатори розпродали всі квитки. І навіть змушені були поставити додаткові стільці, аби вмістити всіх охочих. Повними залами також зустріли «Без Обмежень» Харків і Дніпро. Попереду ще багато концертів – гурт відвідає всі головні регіони України. Гурт походженням із Закарпаття «Без Обмежень» – відомі українські рок-романтики. Він не заганає себе в жорсткі рамки формату чи стилю, без кордонів в почуттях. В музиці відчувається живий саунд, справжній драйв і соковитий смак життя. На сьогодні «Без Обмежень» презентували більше 40-ка пісень, 8 кліпів, беруть участь у численних фестивалях, долучаються до різноманітних соціальних проєктів. В 2016 році «Без Обмежень» брали участь у популярному шоу «Х-фактор». Студія звукозапису: «Best Music», рік випуску: 2017. Ціна на iTunes: наразі невідомо (ціна попереднього альбому #Дихаютьобу – \$ 9,90).

Біла Вежа Бути Вільним

Невипадково початкові літери у назві групи збігаються із початковими літерами назви збірки. Енергетично потужна й кайфова суміш – це третій альбом «Білої Вежі». Раніше, від 2009-го, музиканти випустили два повноцінні альбоми та п'ять синглів. Хоч слухачі відзначають, що у ті часи гурт звучав щиріше, бо грав важкий рок, та нині пісні «Білої вежі» завойовують більше серця слухачок. У даний час у складі гурту – вокаліст Максим Івашченко та ще четверо музикантів. Гурт був одним із найяскравіших учасників шостого сезону національного вокального шоу «Х-Фактор». Нині він співає про «місто, що вже не спить»; про те, що «твій погляд наче безодня» і «мов струм б'є – звук тиші». А ще – «не здавайся йди, навіть сил нема коли»... Під деякі пісні хочеться танцювати, деякі – просто слухати, а під деякі – несамовито відриватися. Альбом «Бути Вільним» був записаний на студії «ФДР Мюзік», вийшов у вересні 2016 року. Автор слів та переважно музики – Євген Скоценко. Ціна альбому на iTunes: \$ 3,99.

ДахаБраха Шлях

Культурний український етно-хаос гурт «ДахаБраха» випустив новий 5-й студійний альбом «Шлях». Продюсером виступив Юрій Хусточка –

екс-учасник групи «Океан Ельзи». «Цей альбом створювався в дуже складний час для нашої Батьківщини. Ми хочемо присвятити його тим, хто віддав своє життя за нашу свободу», – йдеться в повідомленні на офіційному сайті гурту «ДахаБраха». Гурт виступає на фестивалях та благодійних концертах, нещодавно виступив в ефірі Бі-Бі-Сі. Це перший альбом ДахиБрахи, де саунд настільки смиренно понижується заради вивіщення тексту. У такому розчиненні у природі та народі логічним кроком найближчого майбуття ДБ міг би бути проєкт на вірші Володимира Свідзінського. Звук: «BAMBRAFONE in ZvukoCeh», рік випуску: грудень 2016. Ціна на iTunes: \$ 1,7.

5'nizza – Ку

Харківський гурт, у складі якого тренер проєкту «Голос країни-7» Сергій Бабкін та Андрій Запорожець, зробив довгоочікуваний подарунок прихильникам. Після 10-річної перерви колектив випустив новий альбом, який вийшов під назвою «Ку» – переграючи старий сатирично-фантастичний фільм радянських часів роботи Георгія Данелії «Кін-дза-дза». До платівки увійшло 14 пісень українською та російською мовами. «Ку» – привітне вітання після довгої відсутності. «Ми дбайливо зберігаємо той складник, за який нас одного разу так сильно покохали, і намагаємося привносити нове дихання нашій музичній структурі. Дуже багато що змінилося і з'явилося в музичному світі. Ми все це чуємо, бачимо і пропускаємо

через себе. Цей альбом – своєрідний сплеск, якийсь клубок вражень, емоційних потрясінь, переосмислених поглядів на світ і життя в цілому», – прокоментував Сергій Бабкін. 5'nizza із новим альбомом вирушить у тур містами України. Рік випуску: 2017. Ціна альбому на iTunes: \$ 2,53.

Новий Інтерсіті+

Як використати нове сполучення з Києва через Перемишль та Краків?

Нещодавно «Укрзалізниця» під керівництвом польського менеджера Войцеха Балчуна запровадила міжнародний потяг сполученням Київ-Перемишль. У зв'язку з цим дехто з читачів поцікавився, чи можна скористатися ним при поїздках до Чехії. Розклади потягів у Польщі та Чехії свідчать: так, можна, і це досить зручно. Щоправда, подорож, щоб вийшла дешевшою, слід прорахувати заздалегідь і врахувати дві пересадки в Польщі, купувати в інтернеті квитки, запастися готівковими злотими на каву чи камери схову під час невеликих прогулянок Краковом чи Перемишлем тощо.

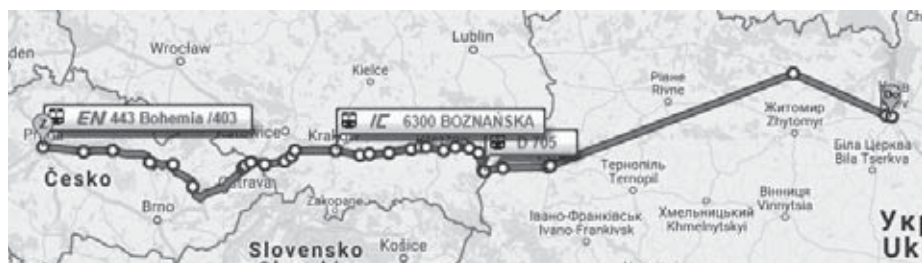
Якщо ж у подорожі хочеться більше спокою, на це є час і терпіння, можна скористатися прямим сполученням між столицями України й Чехії. Безпересадковий вагон прямує через Словаччину.

При складенні даних розкладів були використані розклади на сайтах УЗ, ПКП, ЖССК та ЧД, а також довідковий сайт idos.cz.

З України у Чехію			З Чехії в Україну	
Станції	Час відправлення, прибуття	Номери, назви потягів, квитки	Час відпр., приб.	Номери, назви потягів, квитки
Київ Пас.	↓ 06.45	IC 705 Hyundai	↑ 22.33	IC 706 Hyundai Квиток можна придбати тільки у міжнародній касі. Вартість Київ-Перемишль: 1 кл.: 574 грн (91 зл.), 2 кл.: 406 грн. (65 зл.), Львів-Перемишль 1 кл.: 235 грн (37,5 зл.), 2. кл.: 172 грн (27 зл.)
Львів	↓ 12.05–12.17	IC 705	↑ 17.17–17.28	
Перемишль гол.	↓ 13.25 приб., на пересадку 1 год 4 хв, прик. Контроль	IC 3602 Wyspianski Придбати квиток Перемишль-Краків-Жебржидовіце (польсько-чеський кордон). Ціна: 78-105 злотих.	↑ 14.26	
Перемишль гол.	↓ 14.29*		↑ 13.18 приб., на пересадку 1 год. 8 хв.	
Краків гол.	↓ 17.54 приб., на пересадку 4 год 8 хв.		↑ 09.44	
Краків гол.	↓ 22.02	EN 402 Silesia	↑ 07.08 приб., на пересадку 2 год. 36 хв**	IC 6302 Wyspianski
Богумін	↓ 01.12–03.29	442	↑ 03.09–04.04	403
Острава гол.	↓ 03.36–03.38	Придбати квиток «Чеських драг» з Богуміна. Ціна до Праги гол 2 клас: від 309 кч.	↑ 02.58–03.02	З Чехії краще вчасно придбати квиток до станції Пржемишль. Ціна з Праги 2 клас: 662 кч. У поїзді є спальні вагони різних категорій, які прямують до Кракова, ціна: 469 кч
Оломоуц гол.	↓ 04.40–04.43		↑ 01.52–01.55	
Пардубіце гол.	↓ 06.07–06.15		↑ 00.20–00.23	
Прага гол.	↓ 07.22		↑ 23.09	EN 443 Bohemia
Разом: 1417 км	25 год 37 хв	Від 1251 грн	22 год. 24 хв.	Від 1044 кч

* У випадку, якщо в дорозі з України до Чехії пасажир з якихось причин затримується на станції Перемишль, пересадку можна здійснити на потяги IC 3600 Voznanska (Перемишль відпр.: 16.36, Краків гол. приб.: 19.57) та IC 38174 Przemyslanin (Перемишль відпр.: 18.26, Краків Плашов приб.: 21.45 – тут відправлення EN 402 о 22.23 до Праги).

** В дорозі з Чехії в Україну з потягу 403 Прага-Краків можна зійти на станції Краків Плашов (о 06.48), і через годину здійснити тут пересадку на потяг, який прямує до Перемишля раніше – IC 6300 Voznanska (відпр. з Краков Плашов о 08.00). Даний потяг прибуває до Перемишля об 11.05, час для пересадки на київський IC Hyundai – 3 год 21 хв.

Пороги – культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці. Виходить 12 разів на рік. № 1/2017, рік XXV. Ел. пошта: porohy@seznam.cz. Інтернет-адреса: www.ukrajinci.cz/ua/casopis-porohy/, реєстрація: МК ЧР/7044. Номер готували: Богдан Райчинець, Катерина Воїнська, Наталія Пушкарук, Оксана Чужа, Олекса Лівінський. Використовуються повідомлення інформагентств та ілюстрації з відкритих джерел. Художнє оформлення та верстка: Тереза Меленова. За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція має право скорочувати матеріали і виправляти мову, не поділяти поглядів автора. Рукописи не повертаються. Часопис друкується із фінансовою допомогою Міністерства культури ЧР. Видає: спільнота «Українська ініціатива в ЧР», ДНМ, Воцелова 3, 12000, Прага 2, ЧР; зареєстрована Міським судом у Празі, номер документа L 6121; контакт: uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz, www.ukrajinci.cz; тел.: +420221419821; ід. номер: 60448296. Розрахунковий рахунок: 1925774379/0800. Porohy – kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice. Vychází 12-krát ročně. Název je odvozen od ukrajinského «porih» – práh domu, říční práh. Č. 1/2017, ročník XXV. E-mail: porohy@seznam.cz, web: www.ukrajinci.cz/cs/casopis-porohy/, registrační číslo: МК ČR/7044. Číslo připravili: Bohdan Rajčinec, Kateryna Vojinská, Natalie Puškaruk, Oksana Čuža, Oleksa Livinsky. Používáme zprávy informačních agentur a ilustrace z otevřených zdrojů. Grafika: Tereza Melenová, www.gd3.cz. Časopis vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR. Vydává: spolek Ukrajinská Iniciativa v ČR, sp. zn. L 6121 vedená u Městského soudu v Praze, adresa: DNM, Vocelova 3, 12000, Praha 2, ČR. uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz, www.ukrajinci.cz. Tel.: +420221419821. IČO: 60448296, číslo účtu: 1925774379/0800.

02.04.2017 PRAHA

LUCERNA VELKÝ SÁL

OKEAN ELZY

WORLD TOUR

TICKETS: TICKETPRO.CZ

SUSY
PRODUCTION
Presents

HUDAKI VILLAGE BAND

Ukrajina

Út/Tu 28.3.19,30
10,00 dětský koncert
PALÁC AKROPOLIS

www.facebook.com/rachotcz
www.rachot.cz

Projekt se uskutečňuje
za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR

poslouchej.net

prag aktuell

Předprodej: PALÁC AKROPOLIS

[ticketportal](http://ticketportal.cz)

www.ticketpro.cz

TICKETPRO

musicweb.cz

ee@pats.cz

FULLMOON

Radio Wave

